

STUDIJU KVALITĀTES KOMISIJA

izveidota saskaņā ar Ministru kabineta 2018. gada 11. decembra noteikumiem Nr.795
„Studiju programmu licencēšanas noteikumi”

Nodibinājums „Akadēmiskās informācijas centrs”
juridiskā adrese Vaļņu iela 2, Rīga LV-1050

Rīgā

2025. gada 19. novembris

Nr. 2025/35-L

LĒMUMS par studiju programmu licencēšanu

Studiju kvalitātes komisija (turpmāk – Kvalitātes komisija) 2025. gada 19. novembrī ir izskatījusi Rīgas Ziemeļvalstu augstskolas, izglītības iestādes reģ. Nr. 3393800183, juridiskā adrese: Valērijas Seiles iela 1 k-6, Rīga, LV-1019 (turpmāk – Augstskola), 2025. gada 30. jūnija iesniegumu, tam pievienotos dokumentus, Augstskolas pirmā cikla akadēmiskās augstākās izglītības studiju programmas “Psiholoģija” un otrā cikla profesionālās augstākās izglītības studiju programmas “Psiholoģija” licencēšanas ietvaros iegūto informāciju un

konstatē:

[1] Nodibinājums “Akadēmiskās informācijas centrs” (turpmāk – Centrs) 2025. gada 30. jūnijā ir saņēmis Augstskolas iesniegumus¹ (turpmāk – Licencēšanas iesniegumi), kuros lūgts licencēt pirmā cikla akadēmisko augstākās izglītības studiju programmu “Psiholoģija”, klasifikācijas kods 45313 (turpmāk – Bakalaura studiju programma) un otrā cikla profesionālo augstākās izglītības studiju programmu “Psiholoģija”, klasifikācijas kods 47313 (turpmāk – Maģistra studiju programma), abas kopā - “Studiju programmas”), Augstskolas jaunā studiju virzienā “Psiholoģija” (turpmāk – Virziens), un iesniegumiem pievienotos Studiju programmu licencēšanai nepieciešamos dokumentus.

[2] Centrs 2025. gada 1. augustā² ir lūdzis Augstskolai iesniegt papildu informāciju, lai nodrošinātu Licencēšanas iesniegumu izskatīšanu un veiktu Studiju programmu raksturojumu pārbaudi atbilstoši normatīvajos aktos³ noteiktajām prasībām. Augstskola Centram atbildi ir sniegusi 2025. gada 22. augustā, iesniedzot precizētus Licencēšanas iesniegumus⁴.

[3] Atbildot uz Centra pieprasījumu⁵ par iespējamiem normatīvo aktu pārkāpumiem, Izglītības kvalitātes valsts dienests (turpmāk – Dienests) ir sniedzis atbildi⁶, kurā norāda, ka nav konstatējis normatīvo aktu pārkāpumus Augstskolas darbībā.

¹ Augstskolas 2025. gada 30. jūnija iesniegumi “Iesniegums Studiju programmas “Psiholoģija” licencēšanai”

² Centra 2025. gada 1. augusta vēstule Nr. 2025/4.1-210 un Nr. 2025/4.1-211 “Par papildinformācijas pieprasīšanu”

³ Augstskolu likuma 55.² panta piektā daļa, Ministru kabineta 2018. gada 11. decembra noteikumi Nr. 795 “Studiju programmu licencēšanas noteikumi” (turpmāk – MK noteikumi Nr. 795)

⁴ Augstskolas 2025. gada 22. augusta iesniegums Nr. 1-24/78-25 “IESNIEGUMS Studiju programmas “Psiholoģija” licencēšanai” un 2025.gada 22.augusta iesniegums Nr. 1-24/79-25 “IESNIEGUMS Studiju programmas “Psiholoģija” licencēšanai

⁵ Centra 2025. gada 7. augusta vēstule Nr. 2025/4.2-93 “Informācijas pieprasījums par normatīvo aktu pārkāpumiem”

⁶ Dienesta 2025. gada 2. septembra vēstule Nr.4ud-04e/1099 “Par Rīgas Ziemeļvalstu augstskolu”

[4] Atbildot uz Centra pieprasījumu⁷, profesionālās kvalifikācijas atzīšanas koordinators (turpmāk – Koordinators) ir sniedzis 2025. gada 9. oktobra atzinumu⁸ par Maģistra studiju programmu, kuras apguves rezultātā tiek piešķirta kvalifikācija: psihologs, norādot, ka tā atbilst tiesību aktos izvirzītajām prasībām, tostarp Psihologu likumā izvirzītajām prasībām. Tomēr Koordinators norāda, ka pirms pozitīva lēmuma pieņemšanas būtu svarīgi gūt pilnu pārlicību par to, ka studiju programmas īstenošana Fergānas filiālē var būt pilnvērtīga.

[5] Atbilstoši Centra pieprasījumam Psihologu sertifikācijas padomei (turpmāk – Padome)⁹, tā ir sniegusi atzinumu¹⁰ par Maģistra studiju programmu, norādot, ka tā iekļauj studiju kursus, kas atbilst psihologu profesionālās darbības jomai pamatā darba un organizāciju psiholoģijas un daļēji - konsultatīvās psiholoģijas profesionālās darbības jomai. Vienlaikus studiju programmā iekļautie kursi daļēji sniedz zināšanas arī klīniskās un veselības psiholoģijas profesionālajā darbības jomā. Studiju programmas saturā iekļautie studiju kursi ļauj studējošajiem vispusīgi apgūt gan nepieciešamās zināšanas, gan gūt praktiskā profesionālā darba pieredzi un attīstīt kompetenci, lai pēc studiju programmas absolvēšanas varētu uzsākt sekmīgu psihologa profesionālo darbību atbilstoši Psihologu likumā noteiktajam – sadarbībā ar psihologu - pārraugu noteiktā profesionālās darbības jomā.

Saistībā ar konsultatīvās psiholoģijas jomu secināms, ka Maģistra studiju programmas autori studiju kursu saturā vairāk akcentējuši grupu psiholoģisko konsultēšanu, savukārt, prakse attiecināma uz individuālo konsultēšanu. Padomes ieskatā Maģistra studiju programma saistībā ar konsultatīvās psiholoģijas profesionālās darbības jomu balstīta pieņemumā, ka studiju kursi, kas būtu attiecināmi uz individuālo konsultēšanu, apgūti, un individuālajai konsultēšanai nepieciešamās pamatzināšanas gūtas atbilstošā Bakalaura studiju programmā. Savukārt Maģistra studiju programmā tiek pilnveidotas zināšanas un attīstītas prasmes psiholoģiskajā konsultēšanā studiju prakses ietvaros.

Kopumā, Padomes ieskatā, Maģistra studiju programmas saturs atbilst psihologa profesionālo darbību reglamentējošajiem normatīvajiem aktiem.

[6] Centrs, saskaņā ar MK noteikumu Nr. 795 23. punktu 2025. gada 1. septembrī (Maģistra programmas novērtēšanai) un 10. septembrī (Bakalaura programmas novērtēšanai) ir apstiprinājis trīs novērtēšanas ekspertus katras Studiju programmas novērtēšanai – centra atlasītu atbilstošās jomas ekspertu, Latvijas Darba devēju konfederācijas deleģētu ekspertu un Latvijas Studentu apvienības deleģētu ekspertu. Centrs 2025. gada 1. septembrī un 10. septembrī ir informējis Augstskolu par apstiprinātajiem novērtēšanas ekspertiem, pret kuriem Augstskola nav izteikusi iebildumus.

[7] Studiju programmu novērtēšanas eksperti 2025. gada 15. septembrī ir piedalījušies Studiju programmu novērtēšanas vizītē Rīgā un 2025. gada 24. septembrī – Fergānā, Uzbekistānā, kuru laikā ir ieguvuši nepieciešamo informāciju par Studiju programmām, lai varētu veikt visaptverošu un objektīvu novērtējumu saskaņā ar MK noteikumu Nr. 795 24¹. punktā noteiktajiem kritērijiem.

[8] Centrs 2025. gada 14. oktobrī ir saņēmis novērtēšanas ekspertu kopīgo atzinumu par Bakalaura studiju programmu (turpmāk – Bakalaura atzinums) un 2025. gada 15. oktobrī - par Maģistra studiju programmu (turpmāk – Maģistra atzinums), (abi kopā – Atzinumi), kuros norādīts, ka Studiju programmas pilnībā atbilst MK noteikumu Nr.795 24¹⁵. apakšpunktā norādītajai prasībai un daļēji atbilst MK noteikumu Nr.795 24¹1. - 24¹4. un 24.¹6.- 24¹7.apakšpunktā

⁷ Centra 2025. gada 11. jūlija vēstule Nr. 2025/4.2-101 “Par viedokļa sniegšanu”

⁸ Nosūtīts ar Izglītības un zinātnes ministrijas 2025. gada 9. oktobra vēstuli Nr. 4-10e/25/2461 “Par Rīgas Ziemeļvalstu augstskolas studiju programmas “Psiholoģija” licencēšanu”

⁹ Centra 2025. gada 11. septembra vēstule Nr. 2025/4.2-102 “Par viedokļa sniegšanu”

¹⁰ Psihologu sertifikācijas padomes 2025. gada 14. oktobra vēstule Nr. PSP-2e/326 “Par studiju programmu”

norādītajām prasībām¹¹. Ievērojot minēto, novērtēšanas eksperti ir rekomendējuši licencēt Studiju programmas, bet tikai īstenošanai Latvijā un īstenošanai pilna laika studijās. Vienlaikus eksperti ir norādījuši septiņas īstermiņa rekomendācijas Bakalaura programmai un trīs – Maģistra programmai, kas jāizpilda līdz Kvalitātes komisijas sēdei, 22 īstermiņa rekomendācijas Bakalaura programmai un piecas – Maģistra programmai, kuras ir izpildāmas līdz Studiju programmas īstenošanas uzsākšanai, kā arī sešas ilgtermiņa rekomendācijas Bakalaura programmai un deviņas – Maģistra programmai¹².

[9] Centrs 2025. gada 14. oktobrī un 15. oktobrī elektroniski ir nosūtījis Augstskolai Atzinumus. Atbildot uz tiem, Augstskola ir nosūtījusi rekomendāciju ieviešanas plānu Bakalaura programmai un Maģistra programmai¹³.

[10] Kvalitātes komisija 2025. gada 19. novembra sēdē, izvērtējot dokumentus par Studiju programmu licencēšanu, uzklusot Augstskolas pārstāvju viedokli, **secina:**

[10.1] Augstskolas darbībā nav konstatēti izglītības jomu reglamentējošo normatīvo aktu pārkāpumi, kas būtu par pamatu atteikumam licencēt Studiju programmas (lēmuma 3. punkts);

[10.2] Koordinators (lēmuma 4. punkts) ir sniedzis atzinumu, atbalstot Maģistra programmas licencēšanu, ja eksperti ir pārliecinājušies, ka Maģistra programmu ir pilnvērtīgi iespējams īstenot Fergānas filiālē. Arī Padome ir akceptējusi Studiju programmu īstenošanu, norādot, ka kopumā tā atbilst normatīvo aktu prasībām (lēmuma 5.punkts);

[10.3] Kvalitātes komisija konstatē, ka Virziens, kurā Augstskola vēlas īstenot Studiju programmas, līdz šim Augstskolā nav ticis atvērts un īstenots, tamdēļ Augstskolai ir jānodrošina jauna studiju virziena, respektīvi, Virziena atvēršanai nepieciešamo darbību veikšana¹⁴ un nepieciešamo dokumentu iesniegšana, iesniedzot dibinātāja pieņemtu lēmumu par Virziena atvēršanu Augstskolā¹⁵. Tāpat Augstskolai, licencējot pirmo studiju programmu, respektīvi, Studiju programmas jaunā studiju virziena jeb Virziena ietvaros, ir jāiesniedz ne tikai lēmums par Virziena atvēršanu, bet arī¹⁶:

- izvērtējums par jauna studiju virziena atvēršanai pieejamiem resursiem, tai skaitā ietverot informāciju par veiktajām un plānotajām finansiālajām investīcijām studiju virziena attīstībai, kā arī informāciju par studiju virziena īstenošanai nepieciešamo materiāli tehnisko bāzi, finansiālo bāzi un informatīvajiem resursiem;

- visu Virziena īstenošanā iesaistāmo mācībspēku saraksts, kurā jānorāda mācībspēka profesionālā kvalifikācija, amats, profesionālais, akadēmiskais vai zinātniskais grāds, tai skaitā ar studiju virzienu saistīto pēdējo sešu gadu zinātniskās publikācijas recenzējamās izdevumos vai pētniecības vai mākslinieciskās jaunrades sasniegumi, kā arī mācībspēku īstenojamie studiju kursi un studiju moduļi;

- atbilstoši kompetencei Latvijas Darba devēju konfederācijas atzinums par nepieciešamajiem cilvēkresursiem attiecīgajā jomā un to profesionālo kompetenci atbilstoši tam, kādus speciālistus sagatavos jaunā studiju virziena ietvaros, īstenojot plānoto studiju programmu.

Kvalitātes komisija secina, ka Augstskola ir iesniegusi vai Centrā ir saņēmusi:

1) Augstskolas dibinātāja lēmums¹⁷, ar kuru Augstskolas dibinātājs nolēm j atvērt Augstskolā Virzienu kā jaunu studiju virzienu;

¹¹ Atzinumu 1.-6. nodaļa

¹² Atzinuma 7. nodaļa

¹³ Augstskolas elektroniski iesniegtais dokuments “Pārskats par rekomendāciju ieviešanu”

¹⁴ atbilstoši Ministru kabineta 2018. gada 11. decembra noteikumu Nr. 793 “Studiju virzienu atvēršanas un akreditācijas noteikumi” (turpmāk – MK noteikumi Nr.793) III nodaļai un MK noteikumu Nr.795 5.punktam

¹⁵ MK noteikumu Nr.793 6.2.apakšpunkts

¹⁶ MK noteikumu Nr.795 15.1-15.2. punkts un 15.3.2.apakšpunkts

¹⁷ Augstskolas Senāta (kura sastāvā ir Augstskolas dibinātājs) 2024.gada 30.septembra protokola Nr.8-24 izraksts

2) Latvijas Darba devēju konfederācijas atzinums¹⁸, ar kuru tā neiebilst pret Studiju programmu licencēšanu, vienlaikus norādot, ka attiecībā uz noteikto speciālistu grupu laika periodā uz 2030.-2040. gadu Latvijas darba tirgū ir sagaidāms nodarbināto piedāvājuma pārsniegums pār pieprasījumu, taču vienlaikus tiek norādīts, ka šajā prognozē, iespējams, nav ņemta vērā izglītības nozares reforma, kas paredz būtisku atbalsta personāla pieaugumu izglītības iestādēs, īpaši, attiecībā uz psihologiem. Savukārt attiecībā uz Studiju programmu īstenošanu Uzbekistānā, Latvijas Darba devēju konfederācija norāda, ka neredz pretrunas starp plānotā studiju piedāvājuma realizāciju ārvalstu studentiem un minēto valstu darba spēka pieprasījumu, taču padziļinātai izpētei nepieciešamības gadījumā tiek aicināts vērsties pie Uzbekistānas valsts pārstāvniecības Latvijā;

3) Virziena īstenošanā iesaistīto mācībspēku saraksts ar analīzei nepieciešamajiem datiem ir pievienots, iesniedzot Licencēšanas iesniegumus un papildinformāciju. Ņemot vērā, ka pašlaik Virzienā ir paredzēts iekļaut tikai divas studiju programmas, licencēšanai iesniegtie Studiju programmu dokumenti vienlaikus sniedz informāciju par Virzienā iesaistīto mācībspēku profesionālo kvalifikāciju un darbības rezultātiem;

4) informācija par Virzienam pieejamiem resursiem, t.sk., informatīvo, studiju, materiāltehnisko bāzi u.c. analīzei ir iesniegta kopā ar Licencēšanas iesniegumiem un papildinformāciju. Ņemot vērā, ka pašlaik Virzienā ir paredzēts iekļaut tikai divas studiju programmas, licencēšanai iesniegtie Studiju programmu dokumenti vienlaikus sniedz informāciju par Virzienam pieejamiem resursiem.

Tādējādi Kvalitātes komisija secina, ka Augstskola ir iesniegusi nepieciešamo dokumentu minimumu, lai atvērtu Virzienu kā jaunu studiju virzienu, kā arī iesniegusi dokumentus Studiju programmu licencēšanai Virzienā, kas apliecina Virziena īstenošanai nepieciešamo resursu un mācībspēku esamību, kā arī ir saņemts Latvijas Darba devēju konfederācijas atzinums.

Papildus tam, Kvalitātes komisija secina, ka ir saņemti arī citu institūciju pozitīvi atzinumi par Virziena atvēršanu Augstskolā un Studiju programmu īstenošanas uzsākšanu¹⁹;

[10.4] eksperti ir ieteikuši licencēt Studiju programmas (lēmuma 7. punkts), secinot²⁰, ka Studiju programmas pilnībā atbilst MK noteikumu Nr. 795 24¹⁵. apakšpunktā norādītajām prasībām un daļēji atbilst MK noteikumu Nr. 795 24¹¹, 24¹⁴. un 24¹⁶. - 24¹⁷. apakšpunktā norādītajām prasībām. Kvalitātes komisija piekrīt ekspertu secinājumiem, argumentiem un vērtējumam, t.sk., par vērtējumu “daļēji atbilst”:

[10.4.1] MK noteikumu Nr. 795 24.¹⁷. apakšpunktā minētajai prasībai - *studiju programmas atbilstība studiju virzienam, kurā to plānots iekļaut*, jo eksperti secina²¹, ka, lai gan Bakalaura programmas aktualitāte Latvijā ir skaidri pamatota ar sabiedrības un darba tirgus vajadzībām, atsaucēm uz NAP2027 un Eiropas Savienības veselības prioritātēm, kā arī redzama starptautiska dimensija, īstenojot studiju programmu arī Uzbekistānā, Bakalaura programmas raksturojumā nav iekļauti detalizēti kvantitatīvie dati par Augstskolas esošo programmu veikspēju (uzņemšana, atbirums, absolventu nodarbinātība), t.sk., trūkst dokumentētas ārējo pušu iesaistes Bakalaura programmas izstrādē, nav veikta analīze par Uzbekistānas darba tirgu un psihologu pieprasījumu, un nav sniegti statistikas dati vai prognozes par reflektantu uzņemšanu un studējošo dinamiku, tādējādi nav sniegts pamatojums Bakalaura programmas īstenošanai Fergānā, Uzbekistānā. Bakalaura programmas mērķis un uzdevumi ir loģiski un sasaistīti ar LKI 6. līmeņa prasībām, paredzot zinātnisko pamatu apguvi, pētniecības un profesionālo prasmju attīstību un

¹⁸ Latvijas Darba devēju konfederācijas 2025. gada 5. septembra atzinums Nr. 2-9e/175 “Par darba devēju viedokļa sniegšanu”

¹⁹ Izglītības un zinātnes ministrijas 2025. gada 29. augusta vēstule Nr. 4-6e/25/2160 “Par studiju virziena “Psiholoģija” atvēršanu”

²⁰ Atzinuma I.-VI. nodaļa

²¹ Atzinumu I. nodaļa

starpdisciplināritāti. Studiju rezultātu formulējumi vietām ir pārāk vispārīgi, bet citu studiju programmu salīdzinošā analīze aprobežota ar šauru programmu loku, trūkst dziļākas analīzes par psiholoģijas studiju jomā vadošajām Eiropas valstīm - Apvienoto Karalisti, Nīderlandi, Vāciju, Šveici, Zviedriju, Somiju.

Maģistra programma atbilst esošajam tirgus pieprasījumam Latvijā, bet attīstības perspektīvas nav skaidras, jo Augstskolas studējošo skaita dinamika, tendences un veiktspējas rādītāji nav analizēti.

Maģistra programmas izveides pamatojumā nav veikta Vidusāzijas reģiona analīze pieprasījumam pēc psiholoģijas speciālistiem, īpaši darba un organizāciju psiholoģijas kontekstā, kā arī darba tirgus analīze. Attiecīgi, studiju programmas attīstības perspektīvas pamatotas ar sabiedrības vajadzībām un politikas dokumentiem tikai Latvijā.

Maģistra programmas mērķis un uzdevumi saskan ar LKI/EKI 7. līmeņa prasībām, studiju programmas rezultātu un kursu rezultātu aprakstā ir izmantots vienkāršotais LKI/EKI 7. līmeņa apraksts. Maģistra programmas apgūšana pilna laika klātienes formā ir saskaņā ar normatīviem dokumentiem. Nepilna laika neklātienes forma ar 0 kontaktstundām neatbilst neklātienes studiju definīcijai²², psihologa profesijas standartam un normatīvo aktu prasībām²³ un rada risku profesionālo prasmju attīstīšanai. Studiju programmu novērtēšanas ekspertu grupas ir secinājušas, ka Studiju programmas nav īstenojamas Uzbekistānā, jo tas būtu pretrunā normatīvajam regulējumam un pieteiktajam Augstskolas Studiju programmu skatījumam psihologa profesionālās kvalifikācijas ieguvei arī Fergānā, Uzbekistānā. Līdz ar to eksperti uzskata, ka Uzbekistānā nav īstenojamas Studiju programmas, jo tādējādi netiktu nodrošināts pilns psihologu izglītības un sertifikācijas cikls saskaņā ar Latvijas normatīvo regulējumu.

Kvalitātes komisija piekrīt ekspertu secinājumiem, norādot, ka, ievērojot augstskolām noteiktos uzdevumus, t.sk., organizēt savu darbu sabiedrības interesēs, rūpēties par jauno zinātnieku sagatavošanu²⁴, to darbībai ir jābūt vērstai uz ilgtermiņa studiju nodrošināšanu un attīstīšanu, tādējādi studiju programmu izveidē ir jāņem vērā visi iespējamie riska faktori, it īpaši faktori, kas saistās ar studiju īstenošanas procesa atbilstību normatīvo aktu prasībām, īpaši reglamentētajās profesijās. Ņemot vērā, ka eksperti ir konstatējuši būtiskas neatbilstības Studiju programmu saturā, ja tās paredzēts īstenot Fergānā, Uzbekistānā, nodrošinot Latvijā atzītas profesionālās kvalifikācijas ieguvei (skat. lēmuma 10.4.3. apakšpunkts), tad tās ietekmē Studiju programmu atbilstību Virzienam tieši Studiju programmu īstenošanas un Latvijas Republikas normatīvā regulējuma piemērošanas nepieciešamības aspektā. Proti, Augstskola ir pieteikusi īstenošanai gan Latvijā, gan Fergānā, Uzbekistānā, abas Studiju programmas, vienlaikus eksperti ir secinājuši, ka pamatojums īstenošanai ir sniegts tikai Studiju programmu īstenošanai Latvijā, bet ne Fergānā, Uzbekistānā, t.sk., neievērojot un neanalizējot normatīvo regulējumu, kas nosaka atšķirības psihologu, kas ir reglamentēta profesija Latvijā, sagatavošanai Latvijā un Uzbekistānā. Kvalitātes komisija norāda, ka Maģistra programma ir pieteikta īstenošanai Fergānā, Uzbekistānā, paredzot piešķirt profesionālo kvalifikāciju “psihologs” atbilstoši Latvijas tiesiskajam regulējumam, proti, Latvijas Republikā atzītas profesionālās kvalifikācijas piešķiršanu, kas nosaka nepieciešamību studiju procesā ievērot Latvijas normatīvajos aktos, t.sk., profesijas standartā noteiktās prasības, kuru ievērošana faktiski pašlaik nav iespējama Fergānā, Uzbekistānā, ievērojot arī Augstskolas materiāltehniskos, informatīvos un finanšu resursus (lēmuma 10.4.2. apakšpunkts), Studiju programmu saturā konstatētos trūkumus (lēmuma 10.4.3. apakšpunkts), Studiju programmu īstenošanai piesaistīto mācībspēku kvalifikāciju un iespējamās problēmas Studiju programmu īstenošanu pilnībā nodrošināt angļu valodā (lēmuma 10.4.4. un 10.4.6. apakšpunkts),

²² Izglītības likuma 1. panta 14.² punkts

²³ likumam “Par reglamentētajām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu”

²⁴ Augstskolu likuma 5. panta ceturtā un piektā daļa

kā arī ņemot vērā problēmas ar studiju turpināšanas iespējām līdzvērtīgās studiju programmās angļu valodā studējošajiem (lēmuma 10.4.5.1. apakšpunkts);

[10.4.2] MK noteikumu Nr. 795 24.¹³ apakšpunktā minētajai prasībai - *studiju bāzes, informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), finansiālās bāzes un materiāltehniskās bāzes atbilstību studiju programmas īstenošanas nosacījumiem*, jo eksperti secina²⁵, ka Studiju programmu materiāltehniskā, informatīvā bāze tikai daļēji atbilst studiju procesa īstenošanas prasībām un nodrošina kvalitatīvu izglītības iegūšanu. Pieejamie materiāltehniskie un informatīvie resursi studijām Rīgā latviešu un angļu valodā, kā arī studijām Fergānas filiālē angļu valodā ir tikai daļēji pietiekami; studējošajiem abās vietās ir piekļuve nepieciešamajiem teorētiskajiem un praktiskajiem studiju materiāliem, telpām un mācību aprīkojumam, tomēr ir veicami uzlabojumi, jo informatīvā bāze un bibliotēkas resursi ir būtiski ierobežoti, ar nepietiekamu piekļuvi jaunām publikācijām psiholoģijas jomā un mācību literatūrai angļu valodā. Proti, eksperti secināja, ka Augstskolas Rīgas bibliotēkā liels literatūras klāsts, tai skaitā psiholoģijas, ir pieejams krievu valodā (aptuveni puse), lai gan Augstskola studiju programmu krievu valodā neplāno un nevar īstenot, savukārt, literatūra angļu valodā ir pieejama ļoti mazā apmērā. Turklāt, norādes bibliotēkā izvietotas tikai latviešu valodā, kas varētu ierobežot angļu valodas plūsmas studējošo iespēju atrast studiju procesam nepieciešamo literatūru un mācību materiālus. Fergānas filiālē studenti var izmantot gan Fergānas reģionālo informācijas bibliotēku centru, gan Fergānas Universitātes bibliotēku, kas atrodas pretī Augstskolas Fergānas filiāles ēkai. Ar Fergānas reģionālo informācijas bibliotēku centru noslēgts sadarbības līgums. Bibliotēkas labprāt iegādājas un papildina savus krājumus ar studējošiem aktuālo literatūru, un Fergānas filiāles pārstāvis norādīja, ka filiāle ir gatava investēt līdzekļus psiholoģijas virziena grāmatu iegādē, tomēr nav pieejams finanšu ieguldījumu plāns, ir tikai izteikta apņemšanās. Studējošajiem ir nodrošināta piekļuve Scopus datu bāzei, tomēr Scopus datu bāzes pieejamība nepilnīgi nodrošina psiholoģijas studiju vajadzības, jo tā nesniedz piekļuvi pilnteksta zinātniskajiem rakstiem. Pieeja psiholoģijas jomas pilnteksta datubāzēm Rīgā un Fergānas filiālē pašlaik nav nodrošināta. Tas būtiski ierobežo studentu un mācībspēku iespējas izmantot jaunākos nozares pētījumus un literatūru, kas ir nepieciešama studiju kursu apguvei un pētnieciskajam darbam. Psiholoģijas studiju programmām īpaši nozīmīga ir piekļuve nozares specifiskām datubāzēm, piemēram, APA PsycINFO, ProQuest un ScienceDirect, kas nodrošina pieeju starptautiski atzītiem, recenzētiem pilnteksta rakstiem un pētījumiem. Šo resursu nepieejamība ir uzskatāma par kritisku ierobežojumu psiholoģijas studiju kvalitātes nodrošināšanā, piemēram, tā ierobežo nepieciešamību “izmantot zinātniski pamatotas un psiholoģiskās izpētes (novērtēšanas) mērķiem atbilstošas metodes”²⁶, kā arī ir ierobežotas iespējas uz zinātniski pamatotu metožu izmantošanu psihologa profesionālajā darbībā, kas ir noteikts Psihologa profesijas standartā²⁷. Līdz ar to piekļuve zinātniski pamatotiem informācijas resursiem un datubāzēm ir būtisks priekšnosacījums kvalitatīvai psihologu sagatavošanai un profesionālo kompetenču attīstībai.

Eksperti arī secina, ka finansiālā bāze neatbilst studiju procesa īstenošanas prasībām, un finansiālais nodrošinājums neļauj ilgtermiņā saglabāt programmu kvalitāti un attīstību. Respektīvi, veicot izmaksu aprēķinu, nav ņemts vērā arī potenciālais studējošo atbirums. Eksperti norāda, ka akciju sabiedrība “Izglītības nams” (Augstskolas akcionārs/dibinātājs) un Rīgas Ziemeļvalstu augstskola nav iesnieguši pārskatus Uzņēmumu reģistrā (vai tie tikuši anulēti) par 2022., 2023. un 2024. gadu, līdz ar to ekspertiem nav redzami objektīvi dati par rentabilitāti un ieņēmumiem, kas

²⁵ Atzinumu 2. nodaļa

²⁶ Psihologu likuma 14. panta 1. punkts

²⁷ Psihologa profesijas standarts, saskaņots Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadomes 2019. gada 12. jūnija sēdē, pieejams <https://registri.visc.gov.lv/profizglitiba/dokumenti/standarti/2017/PS-108.pdf>

nosegtu potenciālos negūtos ieņēmumus no studiju maksas. Lursoft pieejamajā pārskatā par 2021. gadu redzams, ka komerciālā, finansiālā un ekonomiskā rentabilitāte ir būtiski kritusies salīdzinot ar 2020. gadu, kā arī norādīts, ka pārskata periodā sabiedrība nav veikusi pētniecības darbus. Augstskolu likums²⁸ nosaka, ka augstskola ik gadu sagatavo publiski pieejamu gada pārskatu par savu darbību, un augstskolas gada pārskatā iekļaujams augstskolas padomes apstiprināts gada finanšu rezultātu (ieņēmumu un izdevumu) pārskats. Gada pārskati nav pieejami Augstskolas mājas lapā (<https://rnu.lv/par-rnu/dokumenti/>) un kā iepriekš norādīts – arī Lursoft nav pieejami pēdējo trīs gadu pārskati. Papildus tam, Fergānā netiek veikta nekāda papildu darbība ienākumu diversificēšanai. Eksperti uzskata, ka tādējādi Studiju programmām nav nodrošināts pietiekams finansējums to īstenošanai, papildus ieskaitot mācībspēku darba atalgojumu, studiju materiālu iegādi un materiāltehniskā nodrošinājuma uzturēšanu. Turklāt telpas nav pieejamas personām ar invaliditāti.

Kvalitātes komisija vienlaikus konstatē, ka eksperti uzdevuši Augstskolai rekomendāciju: *“Nodrošināt atbilstību Augstskolu likumam, sagatavojot publiski pieejamu gada pārskatu par savu darbību un Augstskolas padomes apstiprinātu gada finanšu rezultātu (ieņēmumu un izdevumu) pārskatu par 2022., 2023. un 2024. gadu un publicēt to Augstskolas mājas lapā un Lursoft”*. Kvalitātes komisija secina, ka rekomendāciju izpildes pārskatā (lēmuma 9. punkts) Augstskola ir norādījusi, ka Augstskolai nav piešķirts valsts budžeta finansējums, tādēļ Augstskolu likuma 80.¹ pants un uz tā pamata izdotie Ministru kabineta noteikumi neattiecas uz Augstskolu. Attiecīgi, ekspertu prasība sagatavot un publicēt publisko gada pārskatu šajā likumā noteiktajā izpratnē nav piemērojama. Augstskolas 2022., 2023. un 2024. gada finanšu pārskati šobrīd atrodas precizēšanas procesā ar Valsts ieņēmumu dienestu; pēc precizēšanas pabeigšanas tie būs publiski pieejami Lursoft un citos normatīvajos reģistros. Augstskola turpinās nodrošināt saimnieciskās darbības pārskatu sagatavošanu un publiskošanu atbilstoši komercdarbības normatīvajam regulējumam.

Kvalitātes komisija piekrīt ekspertu secinājumiem, argumentiem un vērtējumam, norādot, ka Augstskolas pienākums ir izstrādāt studiju programmu, nodrošināt tās studiju, informatīvos resursus, lai nodrošinātu kvalitatīvu šīs studiju programmas īstenošanu, par ko atbild augstskolas dibinātājs, un, ja dibinātāja piešķirtais finansējums ir nepietiekams, tad tai ir jāplāno, kā piesaistīt papildu finansējumu, lai studiju programma būtu ekonomiski izdevīga²⁹. Augstskolas dibinātājs nodrošina augstskolas nepārtrauktai darbībai, arī dibinātāja noteikto uzdevumu veikšanai, nepieciešamos finanšu līdzekļus un to izlietošanas kontroli, kas, citstarp, paredz ikgadējā pārskata par augstskolas darbību sagatavošanu³⁰, t.sk., finanšu gada pārskata, iesniegšanu³¹.

Tāpat secināms, ka studiju kursu aprakstos, kas paredzēti īstenošanai angļu valodā, pie obligātās literatūras ir iekļauti avoti latviešu valodā³², kas neliecina, ka Augstskola ir nodrošinājusi pilnvērtīgu literatūru studijām angļu valodā.

Kvalitātes komisija secina, ka Augstskolas dibinātājs nav nodrošinājis informatīvo resursu pieejamību, lai pilnvērtīgi nodrošinātu kvalitatīvu Studiju programmu īstenošanu, it īpaši angļu valodā, tā kā nav saredzamas garantijas, kas ilgtermiņā nodrošinātu informatīvo resursu iegādi angļu valodā, pilnvērtīgu Scopus datu bāzes un citu specifisku informatīvo resursu izmantošanu. Tāpat nav saskatāma finanšu resursu ilgtermiņa plānošana Studiju programmu nodrošināšanai gan Latvijā, gan Fergānā, t.sk., angļu valodā, tā kā Augstskolas finanšu resursu pietiekamība nav izsekojama, jo tās finanšu pārskati nav pieejami par pēdējiem trīs gadiem un Augstskolas iesniegtā

²⁸ Augstskolu likuma 80.¹ pants

²⁹ Izglītības likuma 59. panta ceturrtā daļa, Augstskolu likuma 77. panta pirmā daļa, 78. panta pirmā un trešā daļa

³⁰ Augstskolu likuma 14. panta 4. punkts, 77. panta pirmā daļa

³¹ Augstskolu likuma 7. panta trešā daļa, 80.¹ panta pirmais teikums, Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma 3. panta pirmā daļa, 8. un 9. pants, 97. un 98. pants

³² Piem., studiju kurss “Psychometrics”, studiju kurss “Coaching”, studiju kurss “Career Counseling”

informācija ir nepilnvērtīga, proti, tā aprēķinos neparedz ņemt vērā visus riska faktorus, piemēram, studējošo atbirumu;

[10.4.3] MK noteikumu Nr. 795 24.¹⁴ 4. apakšpunktā minētajai prasībai - *licencējamās studiju programmas saturs un īstenošanas mehānisms*, jo eksperti secina³³, ka Bakalaura programma ietver plašu psiholoģijas pamata disciplīnu klāstu, tomēr studiju kursu aprakstos konstatēti vairāki būtiski trūkumi, kas ietekmē satura kvalitāti un studiju rezultātu sasniedzamību, piemēram, vairākos studijuursos formulējumi ir pārāk vispārīgi un neļauj precīzi novērtēt studentu sasniegto kompetenču līmeni. Atsevišķos studijuursos aprakstos studiju rezultāti formulēti vispārīgi, un ir konstatēta novecojusi literatūra. Šie rezultāti ne vien apgrūtina to izmērāmību, bet arī samazina skaidrību par to, kādas zināšanas un prasmes students reāli apgūst, un kā tās tiek novērtētas. Dažos gadījumos trūkst sasaistes ar psiholoģijas profesionālo darbību. Eksperti uzsver, ka apmeklējums nav iekļaujams kā vērtēšanas kritērijs. Tāpat ne visos aprakstos ir atsauces uz jaunākajiem zinātniskajiem avotiem, kas ir būtiski psiholoģijas nozares studiju programmā, kur mācību materiālu aktualitāte ir kritiska. Vairākos studijuursos obligātās literatūras avoti ir novecojuši un vairs neatspoguļo mūsdienu psiholoģijas un sociālo zinātņu attīstības tendences.

Maģistra programmas saturs ir izstrādāts atbilstoši LKI/EKI 7. līmeņa prasībām, ir aktuāls un sasaistīts ar mērķi un paredzētajiem rezultātiem.

Tomēr ne visas Studiju programmu īstenošanas formas atbilst profesijas standartam un normatīviem dokumentiem, jo nepilna laika neklātienes studiju forma ar 0 kontaktstundām neatbilst psihologa profesijas standartam, psiholoģijas studiju specifikai un neatbilst Latvijas normatīvajiem aktiem un Eiropas augstākās izglītības telpas standartiem.

Augstskolā ir izveidota kvalitātes nodrošināšanas sistēma, tomēr darba devēji un studējošie nav tikuši tieši iesaistīti Studiju programmu izstrādē. Fergānas darba devēji nebija informēti par atšķirīgo normatīvo regulējumu psihologa profesijai Latvijā un Uzbekistānā. Šobrīd dokumentācijā nav pilnīgi skaidrs, kā tieši tiks nodrošināta vienlīdzīga kvalitātes uzraudzība un satura aktualitāte Uzbekistānā (piemēram, darba devēju atsauksmju iegūšana, vietējo nozares ekspertu līdzdalība).

Studējošajiem nav pieejams psiholoģiskais atbalsts un nav piešķirtas Augstskolas domēna e-pasta adreses.

Studiju programmas paredzētas īstenošanai gan latviešu, gan angļu valodā, piedāvājot pilna laika klātienes un nepilna laika neklātienes studijas. Abās valodās tiek nodrošināts vienāds studiju saturs, apjoms un sasniedzamie studiju rezultāti. Tomēr, saistībā ar psihologa profesijas standarta prasību izpildi būtiski ir izvērtēt valodas kompetences aspektu studiju programmā. Psihologa profesijas standarta 5.1. punkts nosaka profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes, vispārējās zināšanas un kompetences – lietot valsts valodu un brīvi sazināties tajā rakstiski un mutiski darba pienākumu veikšanai. Šī prasība nav analizēta. Tā kā visi studējošie iegūs Latvijā atzītu diplomu, viņiem būs tiesības praktizēt un strādāt Latvijā (gan Rīgā, gan Fergānas filiālē studējušajiem), tādēļ šī prasība ir attiecināma uz visiem angļu valodā studējošajiem. Studiju programmās ir iekļauts latviešu valodas kurss un lietišķās angļu valodas kurss kā vienots studiju kurss 4 KP apjomā. Norādītā studiju kursa mērķis ir nodrošināt pamatzināšanas un attīstīt spēju sazināties latviešu valodā ikdienas situācijās un profesionālā vidē pamatlīmenī. Ekspertu skatījumā šāda kursa apgūšana atbilstu A1/A2 valsts valodas prasmes līmenim (<https://www.viaa.gov.lv/lv/valsts-valodas-prasmes-limeni>) – vienkāršu tekstu lasīšanai, saprašanai, vienkāršiem mazkvalificētiem strādniekiem lauksaimniecībā, būvniecībā, uzkopšanā. Tas nerada pamatu secināt, ka iespējams valsts valodu apgūt tādā lietošanas līmenī, lai brīvi sazinātos valsts valodā rakstiski un mutiski. Turklāt eksperti ieguva informāciju,

³³ Atzinumu 3. nodaļa

ka docēšana Fergānā *de facto* norisinātos arī uzbeku valodā. Tādējādi netiks izpildītas psihologa profesijas standarta prasības.

Augstskolai ir noslēgts līgums ar Daugavpils Universitāti par studiju turpināšanu, bet Daugavpils Universitāte nevarētu Augstskolas studentiem nodrošināt nepilna laika neklātienes studijas un studijas angļu valodā. Nav noslēgti līgumi ar Uzbekistānas augstskolām par psiholoģijas studiju turpināšanas iespējām.

Kvalitātes komisija piekrīt ekspertu secinājumiem, argumentiem un vērtējumam, norādot turpmāk minēto.

Kvalitātes komisija konstatē, ka Bakalaura programmas divas rekomendācijas, kas izpildāmas līdz Kvalitātes komisijas sēdei, attiecas uz studiju kursu aprakstu precizēšanu, proti, *“Precizēt studiju rezultātus tādos studijuursos kā “Digitālā pratība”, “Kritiskā domāšana”, “Filozofija un socioloģija”, “Biznesa vadība”, “Vides, darba un civilā aizsardzība”, padarot tos konkrētus un izmērāmus”* un *“Papildināt studiju kursu “Digitālā pratība” citus psiholoģijas studiju kursus ar MI, VR un telepsiholoģijas saturu, aktualizēt literatūras sarakstus ar jaunākajiem avotiem (2020–2025), kā arī papildināt studiju kursu saturu ar konkrētiem piemēriem un praktiskiem uzdevumiem, kas atspoguļo psihologa profesionālo darbību, ētiskos aspektus un darba vides īpatnības”*. Augstskola kopā ar Bakalaura programmas rekomendāciju izpildes pārskatu (lēmuma 9. punkts) ir iesniegusi precizētus studiju kursu aprakstus, no kuriem secināms, ka Augstskola tos ir precizējusi, ņemot vērā ekspertu norādes, taču tajos vērtēšanas kritēriji nav sasaistīti ar konkrētiem attiecīgajam studiju kursam noteiktajiem sasniedzamajiem rezultātiem³⁴, saturot vienveidīgu vērtēšanas kritēriju aprakstu lielākajai daļai studiju kursu, t.sk., tādiem, kas paredz prakses apguvi³⁵, un kur ir jādemonstrē praktiski konkrētu profesionālo kompetenču apguve. Piemēram, 10 un 9 balles iegūšanai faktiski visos studiju kursu aprakstos vērtējuma saņemšanas apraksts ir vienāds: *“10 - Zināšanas, prasmes un kompetence atbilst un pārsniedz mācību kursa prasības; ir apguvis zināšanas un prasmes tādā līmenī, ka spēj mācību saturu uztvert, iegaumēt, reproducēt, izmantot pēc parauga līdzīgā situācijā, kā arī spēj to patstāvīgi izmantot jaunu zināšanu apguvei un radošu uzdevumu risināšanai. 9 - Zināšanas, prasmes un kompetence atbilst mācību kursa prasībām; prot risināt atbilstošas problēmas, pamatot un loģiski argumentēt domu, saskatīt un izskaidrot likumsakarības”* utt.

Kvalitātes komisija norāda, ka atbilstoši normatīvajam regulējumam³⁶ studiju kursa aprakstā izklāsta studiju rezultātu sasniegšanai nepieciešamo studiju kursa saturu, ietver studiju kursa kalendāru, obligāto literatūru un papildliteratūru, norāda citus informācijas avotus, un šai informācijai par apgūstamo literatūru ir jābūt samērīgai ar apgūstamā studiju kursa saturu un apjomu, kā arī jānodrošina obligātā literatūra pamatā tajā valodā, kurā tiek īstenota studiju programma. Tāpat katra studiju kursa aprakstā ir jānorāda kritēriji studiju rezultātu sasniegšanai un novērtēšanai, pārbaudes formas un kārtība gan studiju programmai kopumā, gan katram studiju kursam, kuru mērķis, savukārt, ir sniegt informāciju par studiju programmas kopējo studiju rezultātu sasniegšanu, jānorāda sasniedzamie rezultāti un to vērtēšanas kritēriji³⁷. Tā kā katrs studiju kurss paredz noteiktu profesionālo kompetenču apguvi, kuriem atbilstoši definē sasniedzamos rezultātus (proti, konkrētas apgūstamās profesionālās kompetences), studējošajam apgūstot šo studiju kursu, kā arī katram studiju kursam ir atbilstošs apjoms kredītpunktos, kas

³⁴ Skat. pielikumu “Precizētie studiju kursu apraksti” un “Studiju kursu apraksti Mag”

³⁵ Piem., studiju kurss “Prakse organizācijā”

³⁶ Augstskolu likuma 56.¹ panta otrās daļas 3. punkts

³⁷ Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas 2.punkta “d” apakšpunkts, 56.¹ panta pirmā daļa, otrās daļas 2. un 5. punkts, Profesionālās izglītības likuma 1. panta otrās daļas 8.¹, 9. punkts, Ministru kabineta 2014. gada 13. maija noteikumu Nr. 240 “Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu” (turpmāk – MK noteikumi Nr. 240) 23. punkts, Ministru kabineta 2023. gada 13. jūnija noteikumu Nr. 305 “Noteikumi par valsts profesionālās augstākās izglītības standartu” (turpmāk – MK noteikumi Nr. 305) 55.-58. punkts

nozīmē konkrētu studiju darba apjomu stundās³⁸, tad šo studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji ir jābalsta gan studiju darba apjomā, gan tā rezultātā faktiski apgūtajām profesionālajām kompetencēm, kuras raksturo līmeni, kādā students ir sasniedzis definētos studiju kursa rezultātus un kas nosaka saņemamo studiju kursa apguves vērtējumu.

Augstākās izglītības valsts standarti³⁹ arī konkrēti nosaka, ka viens no profesionālās augstākās izglītības un profesionālās kvalifikācijas vērtēšanas pamatprincipiem ir vērtējuma atbilstības princips, kas prasa – pārbaudes darbā iespējas studentam apliecināt analītiskās un radošās spējas, zināšanas, prasmes un iemaņas visiem apguves līmeņiem atbilstošos uzdevumos un situācijās un šajās pārbaudēs iekļaujamais satura apjoms atbilst kursu programmās noteiktajam saturam un sasniedzamajiem studiju rezultātiem, proti, studiju kursa vērtējumam kā galvenais kritērijs ir konkrētu profesionālo kompetenču apguve noteiktā līmenī, kas tad nosaka attiecīgo vērtējumu, kuru saņem studējošais.

Ievērojot minēto, Kvalitātes komisija nolemj uzdot Augstskolai uzdevumu trīs mēnešu laikā precizēt un iesniegt Studiju programmu studiju kursu aprakstus, kuros studiju vērtēšanas kritēriji ir konkrēti sasaistīti ar studiju kursā sasniedzamajiem rezultātiem, īpaši pievēršot uzmanību prakses aprakstam.

Kvalitātes komisija piekrīt ekspertu secinājumiem, ka Studiju programmu apguves rezultātā students iegūst profesionālo kvalifikāciju reglamentētā profesijā⁴⁰, proti, profesijā, kurā ir noteiktas īpašas prasības attiecībā uz profesionālās darbības veicēja izglītību, profesionālo kvalifikāciju apliecinošajiem dokumentiem vai profesionālās darbības nosaukuma lietošanu⁴¹, tādējādi Studiju programmu apguves ietvaros Augstskolai ir jānodrošina profesionālās kvalifikācijas prasībām atbilstošs studiju programmas saturs. Psihologu likums nosaka⁴², ka personas tiesības veikt patstāvīgu psihologa profesionālo darbību apliecina augstākās izglītības diploms par akreditētas bakalaura studiju programmas un akreditētas maģistra studiju programmas psiholoģijā apguvi vismaz 200 kredītpunktu apjomā, turklāt vismaz viena no šīm programmām ir profesionālā studiju programma, reģistrācija psihologu reģistrā un psihologa sertifikāts noteiktā darbības jomā. Respektīvi, Latvijas normatīvais regulējums psihologa profesionālās kvalifikācijas ieguvei apskata kā vienotu veselumu pirmā un otrā cikla studijas, kur otrā cikla programmai ir jābūt profesionālajai, lai nodrošinātu psihologa profesionālās kvalifikācijas ieguvi. Attiecīgi, piesakot īstenošanai gan Latvijā, gan Uzbekistānā Studiju programmas, Augstskolai ir jānodrošina, ka abās īstenošanas vietās prasības studijām un studiju saturs pilnvērtīgi nodrošina psihologu normatīvajam regulējumam un psihologu profesijas standartam atbilstošo profesionālo kompetenču apguvi, kas garantē ne tikai kvalitatīvu izglītības ieguvi psiholoģijas jomā, bet apliecina Latvijas valsts atzīta diploma izsniegšanu, kas savukārt nodrošina iespējas darbam psihologa jomā Latvijā un Eiropas Augstākās izglītības telpā, kur tiek atzīti Latvijas psihologiem izdotie izglītības dokumenti⁴³. Tādējādi eksperti pamatoti Bakalaura programmu un Maģistra programmu ir vērtējuši kā vienotu veselumu, kas nodrošina psihologa profesionālo kompetenču apguvi, lai iegūtu psihologa profesionālo kvalifikāciju un varētu sertificēties.

Profesijas standarts ir dokuments, kurā ietvertas profesionālās kvalifikācijas prasības, tai skaitā profesionālās darbības pienākumi un uzdevumi, to izpildei nepieciešamā vispārējā un profesionālā kompetence un prasības attiecībā uz iepriekš iegūto izglītību, vienai vai vairākām

³⁸ Augstskolu likuma 1. panta 8., 11.¹, 15. punkts

³⁹ MK noteikumu Nr. 305 55.5.apakšpunkts; MK noteikumu Nr. 240 23.1. apakšpunkts

⁴⁰ Likuma "Par reglamentētajām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu" 32.⁷ pants

⁴¹ Likuma "Par reglamentētajām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu" 1. panta 15. punkts

⁴² Psihologu likuma 3. panta pirmā daļa

⁴³ Likuma "Par reglamentētajām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu" 33. panta otrā daļa

savstarpēji saistītām profesionālajām kvalifikācijām⁴⁴. Savukārt profesionālās izglītības programma ir galvenais profesionālo izglītību reglamentējošs dokuments, kas atbilstoši valsts profesionālās izglītības standartam un profesijas standartā ietvertajām attiecīgās profesionālās kvalifikācijas prasībām nosaka studiju programmas būtiskos elementus⁴⁵.

Psihologa profesijas standarta pienākumi un uzdevumi paredz, ka personai - psihologam ir jāspēj sava darbība balstīt zinātniski pamatotās metodēs⁴⁶, kas, savukārt, prasa, lai studiju ietvaros studējošie iepazītos ar aktuālajām zinātniskajām atziņām psiholoģijas jomā un apgūtu attiecīgi jaunāko literatūru psiholoģijas jomā. Psihologam obligāti apgūstamo profesionālo kompetenču ietvaros ir “Spēja veidot kontaktu ar klientu un noskaidrot klienta vajadzības”, “Saprast un lasīt dažādas grūtības tekstu valsts valodā”, “Brīvi diskutēt, skaidri un argumentēti sniegt kādas tēmas izklāstu valsts valodā”, “Uzrakstīt skaidru un loģisku tekstu valsts valodā”, “Spēja brīvi sazināties valsts valodā rakstiski un mutiski darba pienākumu veikšanai”⁴⁷, ņemot vērā, ka Latvijā atzītas profesionālās kvalifikācijas ieguve dod iespējas profesionālās darbības veikšanai Latvijā. Savukārt prasība brīvi sazināties, rakstīt un runāt valsts jeb latviešu valodā atbilst vismaz augstākā līmeņa 1.pakāpes latviešu valodas zināšanām, proti, C1 līmenī⁴⁸.

Gan eksperti, gan Kvalitātes komisija secina, ka ir pievienots tikai studiju kursa “Latvian for Foreigners” apraksts, bet nav studiju kursa “Latviešu valoda” apraksta. Minētā studiju kursa apraksta saturs, apjoms un arī iepriekšējo zināšanu prasības (to neesamība) liecina, ka pēc šī kursa apguves studējošais nespēs komunicēt par psiholoģijas tēmu, sazināties ar klientu brīvi valsts valodā, proti, C1 līmenī. Līdz ar to studējošais neapgūst to profesionālo kompetenču daļu, kas ir būtiska Latvijā atzītas profesionālās kvalifikācijas ieguvei un neizpilda psihologa profesijas standartā noteiktās prasības, kas šajā gadījumā ir būtiskas.

Augstskola atbilstoši Licencēšanas iesniegumiem ir pieteikusi Studiju programmu īstenošanu arī nepilna laika neklātienes veidā un formā.

Kvalitātes komisija norāda, ka psihologa profesijas standarts nosaka, ka psihologam ir jāapgūst tādas prasmes⁴⁹ (praktiskās iemaņas jeb spējas⁵⁰) kā “[..] iejūtīgi uzsākt un izveidot kontaktu ar klientu”, “saskaņot ar klientu psiholoģiskās izpētes mērķus”, “sniegt klientam pārskatu un skaidrojumu par psiholoģiskās izpētes rezultātiem un ieteikumiem, ja tādi ir, klientam iespējami saprotamākā veidā”, “pārrunāt ar klientu psiholoģiskās izpētes rezultātus un sniegt atbildes jautājumiem, klientam saprotamā veidā” u.c. prasmes. Minētās prasmes nevar apgūt pilnvērtīgi pilnīgi attālinātās studijās, kas neparedz kontaktstundas, uz ko norāda eksperti, un par ko pārliecinās arī Kvalitātes komisija, tā kā Augstskolas iesniegtie studiju kursu apraksti satur studiju kursa kalendāro plānojumu kontaktstundas tikai pilna laika studijām.

Izglītības likums nosaka, ka neklātiene ir tāda izglītības ieguves forma, kurā izglītojamais **daļu** no izglītības iestādes īstenotas izglītības programmas satura apgūst patstāvīgi. Proti, neklātiene neparedz, ka studējošais pilnīgi visu studiju programmas saturu apgūst pilnīgi patstāvīgi un individuāli, kas raksturo tālmācības formu⁵¹. Attiecīgi, nepilna laika neklātienes studējošajam

⁴⁴ Profesionālās izglītības likuma 24. panta pirmā daļa

⁴⁵ Profesionālās izglītības likuma 25. panta pirmā daļa

⁴⁶ Psihologa profesijas standarta 3. punkts

⁴⁷ Psihologa profesijas standarta 4.1., 5.1. punkts

⁴⁸ Ministru kabineta 2022. gada 8. marta noteikumu Nr. 157 “Noteikumi par valsts valodas zināšanu apjomu, valsts valodas prasmes pārbaudes kārtību un valsts nodevu par valsts valodas prasmes pārbaudi” 10.3. un 12.5. apakšpunkts

⁴⁹ Psihologa profesijas standarta 4.1., 4.2., 4.8., 4.12. punkts

⁵⁰ Ministru kabineta 2017. gada 13. jūnija noteikumu Nr. 322 “Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju” 1. punkts, 1. pielikuma 2. tabula

⁵¹ Izglītības likuma 14.² un 26. punkts

noteikta daļa no studiju programmas satura ir jāapgūst kontaktstundu veidā⁵², taču nav noteikts konkrēts obligātais kontaktstundu procents, kā tas ir attiecībā uz pilna laika studējošajiem.

Tādējādi Augstskola nav nodrošinājusi Studiju programmu īstenošanai nepilna laika neklātienas formā nepieciešamo studiju dokumentācijas sagatavošanu un iesniegšanu, tā kā arī precizēto studiju kursu aprakstos studiju kalendārs aptver tikai pilna laika studiju kontaktstundas.

Kvalitātes komisija arī konstatē, ka Studiju programmās pašlaik netiek nodrošinātas pilnvērtīgas (līdzvērtīga grāda ieguvei, apgūstamās studiju programmas specifikai (īpaši īstenošanas valodai), līdzīgā studiju jomā) iespējas studējošajiem turpināt studijas līdzvērtīgā studiju programmā, ja esošās objektīvu apstākļu dēļ netiek akreditētas vai tiek pārtraukta to īstenošana (skat. lēmuma 10.4.5.1. apakšpunktu);

[10.4.4] MK noteikumu Nr. 795 24.¹2. apakšpunktā minētajai prasībai - *akadēmiskā personāla un viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu kvalifikācijas atbilstību studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām*; jo eksperti secina⁵³, ka mācībspēku atlases kritēriji nodrošina profesionāļu piesaisti studiju kursu īstenošanā. Izstrādājot Studiju programmas, lai atlasītu kvalificētus mācībspēkus, tika vērtēta mācībspēku atbilstība normatīvo aktu noteiktajām prasībām, viņu kvalifikācijas atbilstība studiju programmas rezultātu sasniegšanai, reglamentēto profesiju pārstāvjiem – sertifikāts profesijā. Tomēr ir identificēti riski un nepilnības atsevišķu mācībspēku kvalifikācijas sasaistē ar docējamo studiju kursu saturu un atbilstību normatīvo aktu prasībām. Veiktā analīze liecina, ka ne visi mācībspēki, kuri plāno docēt praktiskos psiholoģijas kursus, ir reģistrēti Psihologu reģistrā, kā arī nav sniegta informācija par viņu augstāko izglītību psiholoģijas jomā vai pielīdzinātu ārvalstīs iegūto psihologa izglītību. Turklāt, mācībspēks, kuram nav psiholoģijas izglītības, ir sagatavojis un plāno docēt psiholoģijas jomas studiju kursus, kas rada neatbilstību Augstskolu likuma 39. pantam par profesionālās augstākās izglītības akadēmiskā personāla kvalifikāciju. Ir plānots piesaistīt profesori ar augstāko izglītību psiholoģijā, kas ir iegūta ārpus Latvijas, bet mācībspēka CV nesatur informāciju par izglītības atzīšanu Latvijā. Piemēram, Bakalaura programmā studiju kursu “Vispārīgā psiholoģija” īstēnos docētāja, kurai psiholoģijā ir bakalaura līmeņa izglītība; tas pamatkursam ir minimāli pietiekami, tomēr vēlams augstāks grāds vai studiju kursa līdzvadība ar Mg.psych./Dr.psych; studiju kursu “Vides, darba un civilā aizsardzība” īstēnos docētāja ar filoloģijas izglītību un bez skaidri dokumentētas kompetences darba aizsardzības vai tiesību jomā.

Maģistra programmā no 12 mācībspēkiem astoņiem ir zinātniskais grāds psiholoģijā, tomēr vienai profesorei (studiju kursi “Personības izpētes metodes organizācijā”, “Stresa menedžments korporatīvā vidē”) grāds iegūts Ukrainas augstskolā, mācībspēka CV nesatur informāciju par izglītības atzīšanu Latvijā un viņa arī nav norādīta LR Psihologu reģistrā, kā arī viens docents nav reģistrēts LR Psihologu reģistrā. Seši mācībspēki ar psihologa grādu ir reģistrēti LR Psihologu reģistrā un ir tiesīgi veikt profesionālo psihologa darbību Latvijā klīniskās un veselības, izglītības un skolu, darba un organizāciju un konsultatīvajā jomā.

Bakalaura programmā no 22 mācībspēkiem 13 ir grāds psiholoģijā, tomēr vienai profesorei grāds iegūts Ukrainas augstskolā un nav pielīdzināts Latvijā un viņa arī nav norādīta Psihologu reģistrā, arī viens docents nav reģistrēts Psihologu reģistrā. Astoņi mācībspēki ar psihologa grādu ir reģistrēti Psihologu reģistrā un tiesīgi veikt profesionālo psihologa darbību Latvijā klīniskās un veselības, izglītības un skolu, darba un organizāciju un konsultatīvajā jomā. Tomēr tikai dažiem mācībspēkiem ir sertifikācija un pieredze praktiskajā darbā studiju programmas iecerētajā specializācijas jomā - darba un organizāciju psiholoģijā.

Lai arī norādīts, ka mācībspēki publicē rakstus zinātniskos un profesionālajos izdevumos, tomēr, analizējot mācībspēku (ar psihologa izglītību) CV un publikāciju sarakstu, tikai mazāk par

⁵² Augstskolu likuma 1. panta 7. punkts

⁵³ Atzinumu 4. nodaļa

sešiem mācībspēkiem ir aktīva zinātniskā darbība pēdējo piecu gadu laikā. Pārējiem pasniedzējiem pēdējos piecos gados ir daudz uzstāšanos konferencēs un publikāciju konferenču materiālos, tomēr maz publicētu zinātnisku rakstu.

Vienlaikus eksperti secina, ka Augstskolas vadība veicina mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšanu.

Eksperti neguva pilnīgu pārlicību par mācībspēku atbilstošām angļu valodas zināšanām studiju procesa nodrošināšanā. Augstskolā arī nav mehānisma, kā pārliecinās par docētāju angļu valodas zināšanu pietiekamību. Iesniegtā informācija par mācībspēku angļu valodas zināšanu līmeni ir balstīta tikai pašu mācībspēku pašnovērtējumā, nevis testēta profesionāli (TOEFEL, IELTS testi vai iekšēji Augstskolas izveidotā valodas pārbaudē). Atšķiras docētāju CV un apliecinājumā norādītie svešvalodas zināšanu līmeņi, tomēr CV norādījumi nav pietiekams kvalitātes pierādījums. Līdz ar to eksperti neguva pietiekamu pārlicību, ka visu Augstskolas mācībspēku angļu valodas zināšanas ir pietiekamas, lai nodrošinātu Studiju programmas īstenošanu angļu valodā.

No sarunas ar Augstskolas vadību Rīgā eksperti secina, ka konsultanti Fergānā tiks nodarbināti izmaksu efektivitātei, un Fergānā sarunā ar filiāles vadību tika apstiprināts, ka vietējie konsultanti mācību procesā tiek iesaistīti plaši – semināru, praktisko nodarbību vadīšanā.

Fergānā sarunās atklājās, ka konsultanti varētu vadīt arī lekcijas un nodarbības. Šāda prakse nav atspoguļota dokumentos, kā arī nav pierādījumu, ka šiem konsultantiem ir atbilstoša kvalifikācija psiholoģijas kursu īstenošanai. Nav informācijas par iesaistīto konsultantu angļu valodas prasmi un precīzu kompetenci, kuru studiju kursu īstenošanā viņi tiktu iesaistīti, un nav arī informācijas par sasaisti vai potenciālo sadarbību ar Latvijas mācībspēkiem. Ekspertu papildu saruna ar Fergānas Valsts Universitātes mācībspēku psiholoģijā liecina, ka angļu valodas prasmju nav, un praksē mācīšana notiek uzbeku valodā.

Akadēmiskajā amatā ievēlētu personu vienlaikus var arī ievēlēt vadošā pētnieka vai pētnieka amatā un tikai vienā zinātniskajā institūcijā. Saskaņā ar mācībspēku (kurus plānots ievēlēt Augstskolā) CV, vairāki docētāji šobrīd ir spēkā esošās darba attiecībās citās augstskolās, tādējādi ir būtiski atjaunot mācībspēku CV, lai tie atspoguļotu aktuālo nodarbinātības statusu. Šīs personas arī vēl nav iesniegušas savus apliecinājumus, ka piekrīt tikt ievēlētiem RZA, līdz ar to nav izpildīta licencēšanas prasība.

Kvalitātes komisija piekrīt ekspertu secinājumiem, argumentiem un vērtējumam, norādot turpmāk minēto.

Kvalitātes komisija konstatē, ka trīs no Bakalaura programmas rekomendācijām, kas izpildāmas līdz Kvalitātes komisijas sēdei, attiecas uz mācībspēkiem, proti, eksperti ir uzdevuši Augstskolai šādas rekomendācijas: *“Izstrādāt kursu–docētāju–grādu un publikāciju sasaistes matricu, lai nodrošinātu caurspīdīgumu.”*, *“Nodrošināt, ka visus psiholoģijas pamatkursus docē mācībspēki ar Mg.psych. vai Dr.psych. grādu; Studiju kursu “Vides, darba un civilā aizsardzība” uzticēt speciālistam ar attiecīgu kvalifikāciju darba aizsardzībā/tiesībās.”* un *“Aktualizēt visus mācībspēku CV, īpaši publikāciju sarakstus pēdējo 3–5 gadu griezumā”*.

Kvalitātes komisija secina, ka rekomendāciju izpildes pārskatā (lēmuma 9. punkts), Augstskola ir norādījusi, ka sniegusi ekspertu minēto informāciju, studiju kursa “Vides, darba un civilā aizsardzība” docēšanai piesaistījusi kompetentu jomas speciālistu.

Izvērtējot minēto informāciju, Kvalitātes komisija uzsver, ka tā kā Studiju programmu apguves rezultātā students iegūst profesionālo kvalifikāciju reglamentētā profesijā, tad Studiju programmu apguves ietvaros Augstskolai ir jānodrošina ne tikai profesionālās kvalifikācijas prasībām atbilstošs Studiju programmu saturs, bet profesionālo kompetenču apguve jānodrošina ar profesionālu un kompetentu mācībspēku sastāvu, t.sk., ja studiju programmu īsteno angļu valodā.

Prasības akadēmiskajam personālam nosaka Augstskolu likuma IV nodaļa, t.sk., gan attiecībā uz atbilstošajam akadēmiskajam amatam nepieciešamo akadēmisko vai zinātnisko grādu, gan darba pieredzi. Profesionālajās studiju programmās ieņemt docenta, lektora vai asistenta amatu var persona bez zinātniskā doktora grāda, ja tai ir pasniedzamajam studiju kursam atbilstoša pietiekama praktiskā darba pieredze⁵⁴.

Ievērojot ekspertu secinājumus, Kvalitātes komisija secina, ka vairākiem mācībspēkiem, kurus Augstskola plāno piesaistīt studiju kursu docēšanai Studiju programmās, nav atbilstošas profesionālās pieredzes kvalitatīvai studiju kursu docēšanai. Izdarot minēto secinājumu, Kvalitātes komisija ņem vērā specifisko profesijas normatīvo regulējumu, proti, ka patstāvīgu psihologa profesionālo darbību var veikt persona, kura ir sertificēts psihologs, proti, ieguvusi psihologa sertifikātu un iekļauta psihologu reģistrā, savukārt bez šī sertifikāta, persona var profesionālo darbību veikt tikai psihologa-pārrauga uzraudzībā⁵⁵. Attiecīgi, kvalitatīvi apmācīt topošos psihologus, kuriem pēc studiju beigšanas būtu jāspēj sertificēties, var mācībspēks, kurš pats ir sertificēts psihologs un veic patstāvīgu psihologa profesionālo darbību.

Izvērtējot Studiju programmu studiju plānus, secināms, ka vismaz četri mācībspēki - Valentīna Djakona, Antoņina Djakona, Viktorija Riaščenko (Viktorija Riaschenko) un Aivis Dombrovskis, kuri pasniedz ar psiholoģijas jomu saistītu profesionālo kompetenču apguvi, nav ietverti psihologu reģistrā⁵⁶, atbilstoši Augstskolas sniegtajai informācijai diviem no tiem notiek izglītības atzīšanas process, kas atbilst patiesībai. Tāpat Augstskola informē, ka dr. Aivis Dombrovskis ir psihoterapeits, tāpēc nav ietverts Psihologu reģistrā.

Vienlaikus Kvalitātes komisija norāda, ka psihiatrs vai psihoterapeits ir ārsta profesijas pamatspecialitātes⁵⁷, kas nozīmē, ka ārsta profesionālās darbības veikšanai šai personai jābūt reģistrētai ārstniecības personu reģistrā⁵⁸. Taču dr. Aivis Dombrovskis nav reģistrēts ārstniecības personu reģistrā. Atbilstoši dr. A.Dombrovskas dzīves aprakstā (CV) norādītajai informācijai, viņam ir iegūts zinātnes doktora grāds psiholoģijā, nevis medicīnā (proti, ārsta grāds, kas dotu tiesības strādāt par psihoterapeitu vai psihiatru atkarībā no specializācijas). Vienlaikus A.Dombrovskis nav arī sertificētu psihologu reģistrā, taču pasniedz būtiskus psiholoģijas jomas studiju kursus kā "Patopsiholoģija", "Psihes bioloģiskie pamati".

A.Djakonai nav iegūta psihologa izglītība, taču viņai paredzēts docēt studiju kursu "Biznesa psiholoģija", "Psiholoģijas vēsture", "Personības izpētes metodes organizācijā", "Stresa menedžments korporatīvā vidē", līdzīgi V.Riaščenko, kurai plānots docēt studiju kursu "Koučings". A.Djakonai nav nepieciešamās profesionālās pieredzes psiholoģijas jomā atbilstoši akadēmiskajam amatam.

Ievērojot minēto, Kvalitātes komisija nolemj uzdot Augstskolai uzdevumu nodrošināt, ka studiju kursus psiholoģijas jomas profesionālo kompetenču apguvei pasniedz mācībspēki, kuri ir sertificēti psihologi un iekļauti Psihologu reģistrā, trīs mēnešu laikā iesniedzot Kvalitātes komisijai precizēto mācībspēku sarakstu un Studiju programmu plānus, nodrošinot mācībspēku kvalifikācijas atbilstību docētajiem studiju kursiem.

Tāpat Kvalitātes komisija uzsver, ka mācībspēkiem, kuri docēs studiju kursus angļu valodā, ir jābūt kā minimums B2 angļu valodas zināšanām, kas ļautu docēt studiju kursus, lietojot gan profesionālo terminoloģiju, gan tekoši spējot diskutēt profesionālajā jomā. Kvalitātes komisija

⁵⁴ Augstskolu likuma 39. pants

⁵⁵ Psihologu likuma 1. panta 2. punkts, 3. pants

⁵⁶ Pieejams <https://www.viis.gov.lv/registri/psihologi>

⁵⁷ Ministru kabineta 2006.gada 6.jūnija noteikumu Nr. 460 "Noteikumi par specialitāšu, apakšspecialitāšu un papildspecialitāšu sarakstu reglamentētajām profesijām" 1.pielikums, Ministru kabineta 2024. gada 24. septembra noteikumu Nr. 617 "Noteikumi par ārstniecības personu un studējošo, kuri apgūst medicīniskās izglītības programmas, kompetenci ārstniecībā un šo personu teorētisko un praktisko zināšanu apjomu" 2.35. un 2.56. nodaļa

⁵⁸ Reģistrētās ārstniecības personas un ārstniecības atbalsta personas, pieejams <https://registri.vi.gov.lv/rap>

norāda, ka valodas zināšanas ir jāapliecina ar atbilstošu valodas līmeņa dokumentu/sertifikātu, kas atbilst norādītajam angļu valodas līmenim, par ko Augstskolai ir jāpārliedz. Turklāt svešvalodas attiecīgajām līmeņa prasmēm ir jābūt visos valodas aspektos, proti, gan klausīšanās, gan runāšanas, gan rakstīšanas aspektā, jo studiju kursa docētājam ir brīvi jāspēj gan pasniegt studiju priekšmets, izklāstot paplašināti priekšmeta problēmjaudājumus, gan jāspēj veidot kā monologs, tā arī dialogs, lai diskutētu ar studējošajiem, gan jāspēj komunicēt rakstiski ar studējošajiem. Augstskolai ir jāizveido mehānisms un metodika kā iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sastāvdaļa, kā tā pārliedz par mācībspēku angļu valodas zināšanu līmeni, lai nodrošinātu, ka tas atbilst nepieciešamajam līmenim un nodrošina kvalitatīvu studiju procesu.

Tāpat Kvalitātes komisija norāda, ka jebkuras augstskolas akadēmiskā personāla pienākums ir veikt zinātnisko pētniecību un publicēt savus pētījumus⁵⁹, un šo publikāciju apjomā neietver viespasniedzēju publikācijas, jo tie neietilpst akadēmiskā personāla sastāvā⁶⁰, tādējādi Augstskolai jāizstrādā efektīva motivācijas sistēma akadēmiskā personāla pētnieciskajai darbībai.

Kvalitātes komisija arī norāda, ka zinātniskās pētniecības mērķis ir zinātnisku atziņu iegūšana, mācību un studiju zinātniska pamatošana un tālāka attīstīšana, praktiski svarīgu uzdevumu risināšana ar zinātnes metodēm⁶¹, tādējādi zinātniskajai pētniecībai un uz tā pamata veiktajām publikācijām ir jābūt veiktām konkrētā zinātnes nozarē, kurā tiek īstenots Virziens un tam atbilstošās Studiju programmas.

Papildus, kā būtisku risku Kvalitātes komisija uzsver ekspertu secināto par to, ka Studiju programmu īstenošanā faktiski varētu piedalīties arī Uzbekistānas mācībspēki, par kuriem nav sniegta informācija licencēšanas procesā, kā arī ekspertiem sniegto informāciju, ka daļēji studiju process varētu notikt arī uzbeku valodā, kas neatbilst Augstskolu likuma 56.panta ceturtās daļas prasībām;

[10.4.5] MK noteikumu Nr. 795 24.¹ 1. apakšpunktā minētajai prasībai - *studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma un citu normatīvo aktu prasībām*, jo eksperti secina⁶² turpmāk minētās neatbilstības:

[10.4.5.1] studiju turpināšanas iespējas Studiju programmu neakreditācijas gadījumā vai licences atņemšanas gadījumā nav nodrošinātas neklātienē studējošajiem un studējošajiem angļu valodā.

Kvalitātes komisija konstatē, ka Studiju programmās pašlaik netiek nodrošinātas pilnvērtīgas (līdzvērtīga grāda ieguvei, apgūstamās studiju programmas specifikai (īpaši valodai), līdzīgā studiju jomā) iespējas studējošajiem turpināt studijas līdzvērtīgā studiju programmā, ja esošās objektīvu apstākļu dēļ netiek akreditētas vai tiek pārtraukta to īstenošana, kā to nosaka normatīvais regulējums⁶³ un studentcentrētu studiju princips⁶⁴, kas nozīmē arī rūpīgu un pārdomātu studiju programmu veidošanu un īstenošanu, kā arī savstarpējo cieņu, tādējādi paredzot iespējas turpināt studijas studējošajam tādā studiju programmā, kas iespēju robežās piedāvā līdzvērtīgas studiju iespējas. Pašlaik sadarbības līgums ar Daugavpils Universitāti studiju turpināšanas iespējas angļu valodā nodrošina tikai Maģistra programmas studējošajiem, savukārt Bakalaura programmas studējošajiem angļu valodā šādas iespējas netiek nodrošinātas, jo Daugavpils Universitāte neīsteno pirmā cikla augstākās izglītības studiju programmu angļu valodā. Tāpat Maģistra programmas

⁵⁹ Augstskolu likuma 60. panta pirmā daļa un 62. panta pirmā daļa

⁶⁰ Augstskolu likuma 27. panta pirmā daļa

⁶¹ Augstskolu likuma 60. panta pirmā daļa

⁶² Atzinumu 5. nodaļa

⁶³ Augstskolu likuma 55. panta astotā daļa, Ministru kabineta 2018. gada 11. decembra noteikumu Nr. 795 "Studiju programmu licencēšanas noteikumi" 13.3. apakšpunkts

⁶⁴ ESG tulkojuma 1.3. nodaļa

studējošajiem neklātienē nebūtu nodrošinātas iespējas līdzvērtīgām studijām izvēlētajā studiju formā, jo Daugavpils Universitātē studijas notiek tikai pilna laika klātienē.

Kvalitātes komisija konstatē, ka Augstskola ir iesniegusi 2025. gada 15. oktobra līgumu “Agreement on action in the event of termination of the implementation of Riga Nordic University study programme” ar City Unity College no Nikosijas (Nicosia), paredzot turpināt studijas bakalaura studiju programmā “Psychology” un maģistra studiju programmā “Health psychology”, taču, pārbaudot informāciju par šīs koledžas akreditētajām studiju programmām Kiprā⁶⁵, konstatējams, ka šīs studiju programmas minētajai koledžai Kiprā nav akreditētas, kā arī pati koledža nav akreditēto augstākās izglītības iestāžu sarakstā⁶⁶. Ievērojot minēto, attiecīgais līgums nenodrošina studiju turpināšanu līdzvērtīgās studiju programmās, ņemot vērā MK noteikumu Nr. 795 13.3. apakšpunktā noteikto, ka studiju turpināšanai jāparedz studijas akreditētā augstskolā vai koledžā;

[10.4.5.2] pievienotie akadēmiskā personāla dokumenti apliecina, ka mācībspēku kvalifikācija daļēji atbilst Studiju programmu īstenošanas nosacījumiem un prasībām. Saskaņā ar mācībspēku (kurus plānots ievēlēt amatā Augstskolā) CV, vairāki docētāji šobrīd ir spēkā esošās darba attiecībās citās augstskolās. Šīs personas arī vēl nav iesniegušas savus apliecinājumus, ka piekrīt tikt ievēlēti akadēmiskajos amatos Augstskolā. Ne visi mācībspēki, kuri plāno docēt praktiskos psiholoģijas kursus, ir reģistrēti LR Psihologu reģistrā, nav apliecināta atsevišķu mācībspēku izglītība psiholoģijas jomā vai arī nav informācijas par pielīdzinātu ārvalstīs iegūto psihologa izglītību.

Kvalitātes komisija piekrīt ekspertu secinājumiem, argumentiem un vērtējumam, norādot, ka daļa no argumentiem analizēti šī lēmuma 10.4.4. apakšpunktā. Kvalitātes komisija piekrīt, ka Augstskolai ir būtiski pārliecināties par iespēju ievēlēt akadēmiskajos amatos Augstskolā tos mācībspēkus, kuri tiks piesaistīti Studiju programmu īstenošanai, ņemot vērā, ka Virziens tiek atklāts kā jauns studiju virziens, kas akreditējams divu gadu laikā pēc Studiju programmu īstenošanas uzsākšanas⁶⁷, kura ietvaros tiks vērtēts tieši akadēmiskā personāla kopums un tā darbība gan Virziena īstenošanā, gan zinātniskajā pētniecībā.

Kvalitātes komisija konstatē, ka eksperti ir izteikuši rekomendāciju, kas īstenojama līdz Kvalitātes komisijas sēdei: “*Iesniegt apliecinājumus, ka norādītās personas piekrīt būt ievēlētas Augstskolas amatos*”⁶⁸. Kvalitātes komisija secina, ka, iesniedzot rekomendāciju izpildes plānu (lēmuma 12. punkts), Augstskola ir iesniegusi arī mācībspēku parakstītus apliecinājumus, kuros ir norādīta informācija par nākotnes ievēlēšanu akadēmiskajos amatos Augstskolā. Līdz ar to Augstskola ir izpildījusi minēto rekomendāciju;

[10.4.5.3] pievienotie akadēmiskā personāla dokumenti apliecina, ka mācībspēku latviešu valodas zināšanas atbilst noteikumiem par valsts valodas zināšanu apjomu un valsts valodas prasmes pārbaudes kārtību profesionālo un amata pienākumu veikšanai. Visiem mācībspēkiem CV ir iekļauta informācija par zināšanu atbilstību minimālajai B2 līmeņa prasībai angļu valodā. Augstskola ir norādījusi, ka tā nav obligāta prasība normatīvajos aktos, tādēļ svešvalodu zināšanas apliecinotie sertifikāti nav ievākti. Tomēr Augstskola apliecināja, ka katrs pasniedzējs ir izgājis vai izies individuālu valodas pārbaudi, pirms pieņemts vai tiks pieņemts darbā Augstskolā. Sarunā ar Filiāles konsultanti Uzbekistānā tiek konstatēts, ka angļu valodas zināšanu viņai nav, un praksē Filiālē viņa pasniedz uzbeku valodā.

⁶⁵ Informācija The Cyprus Agency of Quality Assurance and Accreditation in Higher Education tīmekļvietnē <https://www.dipae.ac.cy/index.php/en/#>

⁶⁶ Accredited Institutions, pieejams <https://www.dipae.ac.cy/index.php/en/accreditation-en/accredited-institutions-en>

⁶⁷ Augstskolu likuma 55.³ panta otrā daļa

⁶⁸ Atzinumu 7. nodaļa

Kvalitātes komisija piekrīt ekspertu argumentiem, secinājumiem un vērtējumam, vienlaikus norādot, ka šis aspekts tika analizēts šī lēmuma 10.4.4. apakšpunktā, taču ekspertu saņemtā informācija par iespējamo Studiju programmu īstenošanu uzbeku valodā Fergānā neatbilst Augstskolu likuma 56. panta ceturtajai daļai un nav pieļaujama, jo Studiju programmas iespējams īstenot tikai kādā no oficiālajām Eiropas Savienības valodām;

[10.4.5.4] studiju programmu īstenošana nepilna laika neklātienes formā, neparedzot kontaktstundas, neatbilst normatīvo aktu prasībām, tāpat Maģistra programmas īstenošana angļu valodā neatbilst Psihologa profesijas standartam. Kvalitātes komisija piekrīt ekspertu argumentiem, secinājumiem un vērtējumam, norādot, ka tas analizēts šī lēmuma 10.4.3. apakšpunktā;

[10.4.5.5.] studiju kursu apraksti satur vairākus trūkumus attiecībā uz studiju rezultātu vērtēšanu, piemēram, vērtējumu sniedzot par “aktīvu” studiju kursa apmeklējumu nevis par sasniegtajiem studiju rezultātiem. Tāpat nav nodalīta patstāvīgā darba organizēšana atbilstoši Studiju programmu veidiem un formām.

Kvalitātes komisija piekrīt ekspertu argumentiem, secinājumiem un vērtējumam, norādot, ka minētie argumenti analizēti šī lēmuma 10.4.3. apakšpunktā;

[10.4.5.6] Bakalaura programmas diploms pamatā atbilst normatīvo aktu prasībām⁶⁹, savukārt Maģistra programmas diploma pielikuma 2.2. punkta formulējums nesaskan ar Psihologu likuma 4. pantā norādīto darbības jomas pilnu nosaukumu (Darba un organizāciju psiholoģija). Angļu valodā diplomos ir dažas valodas stila nepilnības diploma pielikuma 2.1. un 2.3. punktus, piemēram, punktā termins “juridiska persona” tulkots kā “juridical person”, lai gan pareizi būtu “legal entity”.

Kvalitātes komisija piekrīt ekspertu argumentiem, secinājumam un vērtējumam, vienlaikus Kvalitātes komisija konstatē, ka Maģistra programmas viena no rekomendācijām, kas izpildāma līdz Kvalitātes komisijas sēdei, ir: “*Labot Diploma pielikuma 2.2. punkta formulējumu, lai nodrošinātu darbības jomas nosaukuma atbilstību Psihologu likuma 4. pantā darbības jomas formulējumam, iekļaujot pilnu jomas nosaukumu - “Darba un organizāciju psiholoģija”*”. Kvalitātes komisija secina, ka, iesniedzot rekomendāciju izpildes plānu (lēmuma 12. punkts), Augstskola ir iesniegusi arī precizētus Studiju programmu diplomus un to pielikumus, kuros ir precizēta Maģistra programmas informācija par psihologu darbības jomu, tomēr nav precizēta lietotā angļu valodas terminoloģija.

Vienlaikus Kvalitātes komisija konstatē, ka precizētajos Studiju programmu diplomos Augstskolas nosaukums ietverts šādā redakcijā: “*Sabiedrība ar ierobežotu atbildību Rīgas Ziemeļvalstu augstskola*”.

Kvalitātes komisija konstatē, ka atbilstoši pašas Augstskolas sniegtajai informācijai, 2025. gada 25. augustā Dienests ir pieņēmis lēmumu⁷⁰, ar kuru precizēts Augstskolas nosaukuma ieraksts Izglītības iestāžu reģistrā, no nosaukuma svītrojot vārdus “Sabiedrība ar ierobežotu atbildību”, tādējādi oficiālajos datos Augstskolas nosaukums ir “Rīgas Ziemeļvalstu augstskola”⁷¹, kāds arī būtu norādāms diplomā⁷².

Kvalitātes komisija secina, ka Augstskolai nav apstiprināts⁷³ tās augstskolas tips, proti, lietišķo zinātņu universitāte, un uzdots Augstskolu likuma pārejas noteikumu 72. punktā noteiktajā

⁶⁹ Ministru kabineta 2013. gada 16. aprīļa noteikumi Nr. 202 “Kārtība, kādā izsniedz valsts atzītus augstāko izglītību apliecinājošus dokumentus” (turpmāk – MK noteikumi Nr. 202)

⁷⁰ Dienesta 2025. gada 25. augusta lēmums Nr. 2-08e/95 “Par grozījuma izdarīšanu Augstskolu reģistrā”

⁷¹ Dati Valsts izglītības informācijas sistēmā, pieejams <https://www.viis.gov.lv/registri/iestades>

⁷² MK noteikumu Nr. 202 2.1. un 2.4.apakšpunkts, 1. un 4.pielikums

⁷³ Atbilstoši Kvalitātes komisijas 2024. gada 13. novembra lēmumam Nr. 2024/12-T par atbilstības dibinātāja noteiktajam augstskolas tipam apstiprināšanu

termiņā līdz 2025. gada 31. decembrim iesniegt Kvalitātes komisijai dibinātāja lēmumu par augstskolas tipa – lietišķo zinātņu augstskola - noteikšanu⁷⁴. Kvalitātes komisija informē, ka diploma pielikuma 2.3. punktā “kvalifikācijas piešķirējas institūcijas nosaukums latviešu valodā (kopīgiem diplomiem – oriģinālvalodā) un statuss”⁷⁵ būtu ietverama informācija par Augstskolai noteikto augstskolas tipu.

Ievērojot minēto, Kvalitātes komisija nolemj uzdot Augstskolai uzdevumu trīs mēnešu laikā precizēt un iesniegt Kvalitātes komisijai Studiju programmu diplomus un to pielikumus, nodrošinot, ka diplomā tiek lietots oficiālais Augstskolas nosaukums, kas reģistrēts Augstskolu reģistrā (bez norādes uz SIA) un diploma pielikuma 2.3. punktā ir ietverta atsauce par Augstskolai noteikto augstskolas tipu;

[10.4.6] MK noteikumu Nr. 795 24.¹⁶ apakšpunktā minētajai prasībai - *faktisko apstākļu atbilstība sniegtajām ziņām*, jo eksperti secina⁷⁶, ka Augstskolas tīmekļvietnē <https://rnu.lv/en/forstudents/library/> ir norādīts, ka Rīgas bibliotēka strādā no 10.00-16.00, Studiju programmu raksturojumos⁷⁷ norādīts darba laiks ir no plkst. 9.00 - 22.00, taču vizītes laikā eksperti konstatēja, ka bibliotēka bija slēgta jau plkst.15.00 un bibliotekārs nebija pieejams.

Tāpat Augstskolas tīmekļvietnē sniegtā informācija atšķiras no ekspertu vizīšu laikā Rīgā un Fergānā gūtās informācijas par studiju maksas apjomu gan Latvijas, gan Uzbekistānas studentiem. Atšķiras informācija par studiju valodu Fergānas filiālē: nolikumā norādīta angļu valoda, tomēr praksē Fergānas filiāles pārstāvji atzīmē, ka mācības notiek arī uzbeku valodā.

Informācija par konsultantiem un mācībspēkiem Fergānā ir neviennozīmīga un pretrunīga. Ekspertu sarunā ar Augstskolas vadību tika norādīts, ka tikai Latvijas mācībspēki būs iesaistīti docēšanā Fergānas filiālē, taču ekspertu Fergānas vizītes laikā noskaidrojās, ka tiks piesaistīti arī vietējie mācībspēki kā konsultanti, kuri arī pasniegs lekcijas un vadīs nodarbības (skat. lēmuma 10.4.4. apakšpunktu).

Kvalitātes komisija piekrīt ekspertu secinājumiem, argumentiem un vērtējumam, un pat Kvalitātes komisijas sēdes dienā Augstskolas tīmekļvietnē <https://rnu.lv/studentiem/biblioteka/> pieejamā informācija par Augstskolas bibliotēkas darba laiku atšķīrās no Studiju programmu raksturojumos sniegtās informācijas.

Kvalitātes komisija uzsver, ka Augstskolas pienākums ir studiju programmas raksturojumā sniegt tikai pārbaudāmas ziņas, un tai jābūt gatavai klātienē ekspertu vizītes laikā demonstrēt apliecinājumus studiju programmas raksturojumā minētajam. Studiju programmas raksturojums ir studiju programmas licencēšanas procesa neatņemama sastāvdaļa⁷⁸. Par studiju programmas raksturojumā faktiem neatbilstošu ziņu sniegšanu Kvalitātes komisijai ir tiesības atteikt studiju programmas licencēšanu vai lemt par licencēšanas atcelšanu⁷⁹.

[10.5] papildus iepriekš minētajam, Kvalitātes komisija konstatē, ka gan Maģistra programmas saturs, gan pašas Augstskolas norādītais diploma pielikuma (lēmuma 10.4.5.6. apakšpunkts) 2.2. apakšpunktā, ka galvenā studiju jomā, kurā iegūta psihologa kvalifikācija, ir “Darba un organizāciju psiholoģija”.

Kvalitātes komisija norāda, ka atbilstoši normatīvajam regulējumam⁸⁰ studiju programma ir izstrādāta un paredzēta grāda un/vai profesionālās kvalifikācijas iegūšanai, nosakot studiju

⁷⁴ Kvalitātes komisijas 2024. gada 23. oktobra lēmums Nr. 2024/09-T par atbilstības dibinātāja noteiktajam augstskolas tipam apstiprināšanu

⁷⁵ Ministru kabineta 2013. gada 16. aprīļa noteikumu Nr. 202 “Kārtība, kādā izsniedz valsts atzītus augstāko izglītību apliecinājošus dokumentus” 12. punkts un 7. pielikums

⁷⁶ Atzinumu 5. nodaļa

⁷⁷ Bakalaura programmas raksturojuma 18.lp., maģistra programmas raksturojuma 17. lp.

⁷⁸ Centra 2019. gada 31. janvāra vadlīnijas “Vadlīnijas studiju programmas raksturojuma izstrādei” 3. lp.

⁷⁹ Augstskolu likuma 55.² panta piektā daļa, astotās daļas 1.punkts, MK noteikumu Nr. 795 24.¹⁵ apakšpunkts

⁸⁰ Augstskolu likuma 55. panta pirmā daļa

programmas mērķi un uzdevumus, prasības attiecībā uz studiju programmas saturu, studiju rezultātiem u.tml.. Savukārt grādu/profesionālo kvalifikāciju piešķir par šādi izstrādātas un akreditētas studiju programmas apgūšanu⁸¹. Tāpat jebkurai studiju programmai, ievērojot tās saturu un piešķiramo grādu (profesionālo kvalifikāciju), ir jāatbilst Latvijas izglītības klasifikācijai⁸², ņemot vērā tajā sniegto sadalījumu izglītības grupās, izglītības tematiskajās jomās un izglītības programmu grupās. Ievērojot minēto, studiju programmas nosaukumam, saturam, sasniežamajiem rezultātiem un tās apguves rezultātā iegūstamā grāda/ profesionālās kvalifikācijas nosaukumam un kodam Latvijas izglītības klasifikācijā ir jābūt savstarpēji saistītiem un izrietošiem no studiju satura un studējošo apgūstamajām zināšanām, kompetencēm un prasmēm studiju programmas ietvaros, tie nedrīkst maldināt ne potenciālos studējošos, ne potenciālos darba devējus par iegūstamās izglītības būtību un saturu.

Ievērojot minēto, Kvalitātes komisija piedāvā Maģistra programmas nosaukumu izteikt šādā redakcijā “Organizāciju psiholoģija”, kas precīzāk atbilstu Maģistra programmas saturam, kam Augstskola sēdes laikā neiebilst.

Ievērojot minēto, **Kvalitātes komisija licencē Maģistra programmu ar nosaukumu “Organizācijas psiholoģija”, nolemjot uzdot Augstskolai uzdevumu trīs mēnešu laikā iesniegt Kvalitātes komisijai Augstskolas Senāta lēmumu par Maģistra programmas “Psiholoģija” nosaukuma maiņu;**

[10.6] ekspertu grupa ir izteikusi Augstskolai īstermiņa rekomendācijas, kas izpildāmas līdz Studiju programmu īstenošanas uzsākšanai un ilgtermiņa rekomendācijas. Augstskola ir iesniegusi ekspertu īstermiņa un ilgtermiņa rekomendāciju izpildes plānu gan Bakalaura programmai, gan Maģistra programmai (lēmuma 9. punkts);

[10.7] Kvalitātes komisija uzsver, ka normatīvais regulējums, lai arī piešķir jebkurai augstskolai noteiktu autonomiju studiju programmu izveidei un studiju procesa īstenošanai, tomēr nosaka vairākus pamatprincipus, t.sk., pienākumu studējošajiem dot iespēju iegūt zināšanas, akadēmisko izglītību un profesionālo prasmi atbilstoši zinātnes attīstības līmenim un Latvijas kultūras tradīcijām iespējami koncentrētā un didaktiski pilnvērtīgā veidā, kas nodrošinātu **tiesības uz kvalitatīvas izglītības ieguvu**, proti, nodrošinātu tādu studiju procesu, kas ļautu studējošajiem sasniegt augstvērtīgus studiju rezultātus atbilstoši sabiedrības izvirzītajiem un valsts noteiktajiem mērķiem⁸³. Un par šo izglītības kvalitātes nodrošināšanu ir atbildīgs izglītības iestādes dibinātājs un izglītības procesa īstenotājs⁸⁴, proti, arī augstskola.

Ievērojot minēto, Augstskolai ir jānodrošina tāds studiju process, t.sk., studiju programmu izveide un īstenošana, kas nodrošinātu šo augstākās izglītības kvalitāti un vienlaikus ievērotu gan vispārējos tiesību principus, piemēram, privātpersonu tiesību ievērošanu, nodrošinot, ka, pieņemot lēmumus, veicot faktisko rīcību tiesību normu ietvaros, pēc iespējas tiek veicināta privātpersonu tiesību un tiesisko interešu aizsardzība, kā arī vienlīdzības principu⁸⁵, kas **paredz, ka, pastāvot vienādiem faktiskajiem un tiesiskajiem lietās apstākļiem, tiek pieņemti vienādi lēmumi**, gan ievērotu augstāko izglītību regulējošās tiesību normas.

Kvalitātes komisija, licencējot jebkuru studiju programmu, vadās no mērķa, ka studiju programmai ir jānodrošina kvalitatīvas izglītības ieguve un jāatbilst normatīvo aktu prasībām, tādējādi lēmums par studiju programmas licencēšanu vai atteikumu to licencēt pilnībā vai daļā ir vienīgais un piemērotākais veids, kā licencēšanas procesā Kvalitātes komisija var nodrošināt, ka

⁸¹ Augstskolu likuma 59. panta pirmā daļa

⁸² Augstskolu likuma 3. panta sestā daļa, 55. panta pirmā prim daļa

⁸³ Izglītības likuma 1. panta 7.¹ punkts, 3. panta pirmā daļa, Augstskolu likuma 5. panta otrā daļa

⁸⁴ Izglītības likuma 4.¹ panta otrā daļa

⁸⁵ Skat., Administratīvā procesa likuma 5. un 6. pantu

provizoriski augstākās izglītības iestāde uzsāks īstenot tādu studiju programmu, kura atbilst normatīvo aktu prasībām un nodrošina kvalitatīvas izglītības ieguvu.

Ja Augstskola vēlas licencēt Studiju programmas īstenošanai nepilna laika neklātienes veidā un formā, tai ir jānodrošina, ka studiju ietvaros studējošajiem ir kontaktstundas. Tāpat ir jāpārlicinās, ka studiju jomu un profesijas standartā ietvertās profesionālās kompetences, kuras studējošajam ir jāapgūst, ir iespējams kvalitatīvi apgūt neklātienes studijās vai bez atbilstoša kontaktstundu skaita.

Kā secināts šī lēmuma 10.4.3. apakšpunktā, Studiju programmu īstenošana nepilna laika neklātienes veidā un formā atbilstoši Latvijas normatīvajam regulējumam nevar notikt pilnībā bez kontaktstundu noteikšanas studiju procesā (lekcijas, semināri), un tas arī nenodrošina psihologa profesijas standartā ietverto profesionālo kompetenču pilnvērtīgu apguvi, tādējādi ir pretrunā Augstskolu likuma 57. panta astotajā daļā noteiktajam, ka **studiju programmas saturs, apjoms un sasniedzamie rezultāti, kā arī sasniegumu vērtēšana pilna laika un nepilna laika studijās ir vienāda.**

Tādējādi Kvalitātes komisija nolemj, ka, lai nodrošinātu kvalitatīvas izglītības ieguvu, nav iespējams akceptēt, ka Studiju programmas gan Rīgā, gan Fergānā tiek īstenotas nepilna laika neklātienes formā, ievērojot Augstskolas iesniegtos studiju materiālus.

Tāpat, ja Augstskola vēlas Studiju programmas īstenot angļu valodā, paralēli Studiju programmu īstenošanai latviešu valodā, tad šim studiju saturam, studiju bāzei, sasniegumu vērtēšanai ir jābūt līdzvērtīgā kvalitātē gan latviešu, gan angļu valodā, kas attiecīgi prasa gan studiju materiālu nodrošināšanu gan latviešu, gan angļu valodā vienādā kvalitātē, gan profesionālā kvalifikācijā līdzvērtīgu mācībspēku piesaisti, gan viņu attiecīgas valodas zināšanas, lai studiju kursu saturu pasniegtu atbilstošā līmenī, un Studiju programmu īstenošanas valoda nevar būt apstāklis, kas nosaka Studiju programmu satura un īstenošanas kvalitātes atšķirības.

Turklāt tas neatbilst arī Augstskolu likuma 57. panta astotajā daļā noteiktajam principam, kas nosaka, ka studiju programmas saturs, apjoms un sasniedzamie rezultāti, kā arī sasniegumu vērtēšana **pilna laika un nepilna laika studijās ir vienāda** un tālāk, ievērojot juridisku konstrukciju – slēdzienu par apjomu (*argumentum a fortiori*), konkrēti veidu “slēdziens no lielākā uz mazāko” (*Argumentum a maiore ad minus*), kura būtība konkrētajā gadījumā ir tāda, ka, ja *noteiktas tiesiskās sekas likumā paredzētas nozīmīgākam dzīves gadījumam, tam vēl jo vairāk ir jāiestājas arī attiecībā uz tiesiskā novērtējuma ziņā mazāk nozīmīgu dzīves gadījumu*⁸⁶. Proti, pilna laika un nepilna laika studiju veidu īstenošana un ietekme uz studiju procesu un to atšķirības ir nozīmīgāks dzīves gadījums (jo paredz vairāk studējošā patstāvīgo darbu), kas var ietekmēt studiju kvalitāti, nekā studiju programmas īstenošanas valodas atšķirības. Līdz ar to, ja Augstskolu likums nosaka, ka pat pilna laika un nepilna laika studijās sasniedzamajiem rezultātiem, saturam un apjomam ir jābūt vienādiem, tad vēl jo vairāk pie vienādiem sasniedzamajiem rezultātiem ir jāspēj nodrošināt vienāds studiju saturs un kvalitāte neatkarīgi no studiju programmas īstenošanas valodas. Jānorāda, ka studiju programmas īstenošana svešvalodā nav augstskolas pienākums, bet gan brīva izvēle, turklāt tās īstenošanai svešvalodā ir noteikti konkrēti kritēriji⁸⁷, t.sk., nosacījums, ka, piemēram, angļu valodā studiju programmu ir iespējams īstenot, ja studiju programma tiek īstenota latviešu valodā, kas tādējādi netieši nosaka, ka augstskolai vispirms ir jāspēj nodrošināt kvalitatīvs studiju saturs un process latviešu valodā, kas ir studiju pamatvaloda Latvijā, un tad augstskola var īstenot studiju programmu arī angļu valodā⁸⁸.

⁸⁶ Kalniņš E. “Tiesību tālākveidošana” izdevumā “Juridiskās metodes pamati. 11 soļi tiesību normu piemērošanā” Aut. kolektīvs E.Meļķiša zina.red., R.: LU, 2003.g., 126.-206.lp.

⁸⁷ Augstskolu likuma 56. pants

⁸⁸ Augstskolu likuma 56. panta trešā daļa, ceturtās daļas 4. punkts

Pastāvot šādiem apstākļiem, ievērojot nepieciešamību nodrošināt kvalitatīvu studiju īstenošanu visos Studiju programmu veidos un formās, kā arī īstenošanas valodās, ņemot vērā konstatētos trūkumus Studiju programmu informatīvajos materiālos angļu valodā, mācībspēku kvalifikācijā, t.sk., iztrūkstot objektīviem apliecinājumiem par mācībspēku angļu valodas zināšanu līmeni un pastāvot riskiem par studiju faktisko norises valodu Fergānā, Uzbekistānā (skat., lēmuma 10.4.2. un 10.4.3. apakšpunktu), nav iespējams pieņemt lēmumu par Studiju programmu īstenošanu angļu valodā. Turklāt Augstskola nav nodrošinājusi arī līdzvērtīgu studiju turpināšanas iespēju studējošajiem angļu valodā (lēmuma 10.4.6.1. apakšpunkts).

Tādējādi Kvalitātes komisija nolemj, ka, lai nodrošinātu kvalitatīvas izglītības ieguvu, nav iespējams akceptēt, ka Studiju programmas gan Rīgā, gan Fergānā tiek īstenotas angļu valodā.

Tāpat, ievērojot, ka viens no svarīgākajiem dokumentiem profesionālo studiju programmu īstenošanai ir profesijas standarts un profesionālajai studiju programmai ir jānodrošina, ka tiek apgūtas visas profesijas standartā noteiktās profesionālās kompetences, turklāt, attiecībā uz psihologa profesionālās kvalifikācijas ieguvu ir jāņem vērā, ka būtiska ir saikne starp Bakalaura programmu un Maģistra programmu, tā kā to kopums nodrošina psihologa profesionālās kvalifikācijas ieguvu, bet Studiju programmu saturs (lēmuma 10.4.3. apakšpunkts) nenodrošina pilnvērtīgu psihologa profesionālo kompetenču apguvi, tādējādi nav iespējams nodrošināt tādas studijas, kuru rezultātā var iegūt psihologa profesionālo kvalifikāciju.

Līdz ar to, Kvalitātes komisija nolemj, ka, lai nodrošinātu kvalitatīvas izglītības ieguvu, nav iespējams akceptēt, ka Studiju programmas tiek īstenotas Fergānā psihologa kvalifikācijas ieguvei;

[10.8] ņemot vērā minēto, Kvalitātes komisija secina, ka Augstskolas iesniegtās Studiju programmas un to dokumenti kopumā atbilst Augstskolu likuma 55.² panta piektajā daļā, MK noteikumu Nr. 795 24.¹ punktā noteiktajām studiju programmu vērtēšanas prasībām, kā arī Centra 2019. gada 31. janvārī apstiprinātajiem kritērijiem studiju programmas licencēšanas prasību novērtēšanai⁸⁹ īstenošanai tikai pilna laika klātienē studijām Rīgā un latviešu valodā, bet neatbilst minētajām normām īstenošanai jebkādā veidā un formā, angļu valodā Fergānā, Uzbekistānā, kā arī īstenošanai nepilna laika neklātienē latviešu un angļu valodā Rīgā;

[10.9] Augstskolu likuma 55.² panta sestā daļa nosaka, ka lēmumu par Studiju programmas licencēšanu pieņem, ja tā atbilst visām 55.² panta piektajā daļā un MK noteikumu Nr. 795 24.¹ punktā minētajām prasībām.

Kvalitātes komisija, ievērojot šī lēmuma 10.1. – 10.8. apakšpunktā minēto:

[10.9.1] nekonstatē Augstskolu likuma 55.² panta septītajā daļā norādītos apstākļus, kuru dēļ būtu atsakāma Studiju programmu licencēšana īstenošanai pilna laika klātienē latviešu valodā Rīgā;

[10.9.2] konstatē, ka ievērojot daļējās atbilstības atbilstoši MK noteikumu Nr. 795 24.¹ punktā minētajām prasībām, ņemot vērā šajā lēmumā konstatētos trūkumus, kas nenodrošina kvalitatīvu Studiju programmu īstenošanu nepilna laika neklātienē, īstenošanu angļu valodā un īstenošanu Augstskolas Fergānas filiālē, Uzbekistānā, ir jākonstatē, ka Studiju programmu īstenošanai minētajā veidā, formā, īstenošanas valodā un īstenošanas vietā rada būtiskus riskus konstatēto trūkumu dēļ, tādējādi pastāv Augstskolu likuma 55.² panta septītajā daļā noteiktie ierobežojumi, kamdēļ:

- ir pamats atteikt Studiju programmu īstenošanu Augstskolas Fergānas filiālē, Uzbekistānā jebkādā studiju veidā un formā;

- ir pamats atteikt Studiju programmas īstenošanu nepilna laika neklātienē veidā un formā;

⁸⁹ Izstrādāti un apstiprināti atbilstoši MK noteikumu Nr. 795 2.2. apakšpunktā ietvertajam deleģējumam

- ir pamats atteikt Studiju programmu īstenošanu angļu valodā.

[11] Ņemot vērā minēto, ievērojot Administratīvā procesa likuma 63. panta pirmās daļas 1. punktu, 67. un 68. pantu, Augstskolu likuma 55.² panta ceturto, septīto un divpadsmito daļu, MK noteikumu Nr. 795 6.1., 24.¹ apakšpunktu un 26. punktu, Kvalitātes komisija

nolemj:

[11.1] **licencēt Augstskolas pirmā cikla (akadēmisko bakalaura) augstākās izglītības studiju programmu “Psiholoģija” Augstskolas atvērtā studiju virzienā “Psiholoģija”:**

Studiju programmas kods - 43313

Studiju programmas ilgums un apjoms – pilna laika klātiešana – 3 gadi/180 KP

Studiju programmas īstenošanas veids – pilna laika studijas

Studiju programmas īstenošanas forma – klātiešana

studiju programmas īstenošanas vieta – Rīga

Studiju programmas īstenošanas valoda - latviešu

Piešķiramais grāds un/vai profesionālā kvalifikācija pēc studiju programmas apgūšanas – bakalaura grāds psiholoģijā

Studiju programmas uzņemšanas prasības - vidējā izglītība. Studijām angļu valodā nepieciešamas angļu valodas zināšanas vismaz B2 līmenī;

[11.2] **licencēt Augstskolas otrā cikla (profesionālo maģistra) augstākās izglītības studiju programmu “Organizāciju psiholoģija” Augstskolas atvērtā studiju virzienā “Psiholoģija”:**

Studiju programmas kods - 47313

Studiju programmas ilgums un apjoms – pilna laika klātiešana – 2 gadi/120 KP

Studiju programmas īstenošanas veids – pilna laika studijas

Studiju programmas īstenošanas forma – klātiešana

studiju programmas īstenošanas vieta – Rīga

Studiju programmas īstenošanas valoda - latviešu

Piešķiramais grāds un/vai profesionālā kvalifikācija pēc studiju programmas apgūšanas – profesionālais maģistra grāds psiholoģijā un psihologa profesionālā kvalifikācija

Studiju programmas uzņemšanas prasības - pirmā cikla augstākā izglītība psiholoģijā un iestājpārbaudījums. Studijām angļu valodā nepieciešamas angļu valodas zināšanas vismaz B2 līmenī;

[11.3] atteikt šī lēmuma 11.1. un 11.2. apakšpunktā minēto studiju programmu īstenošanu Augstskolas Fergānas filiālē, Uzbekistānā;

[11.4] atteikt šī lēmuma 11.1. un 11.2. apakšpunktā minēto studiju programmu īstenošanu nepilna laika neklātiešanas veidā un formā;

[11.5] atteikt šī lēmuma 11.1. un 11.2. apakšpunktā minēto studiju programmu īstenošanu angļu valodā;

[11.6] **uzdot Augstskolai uzdevumu trīs mēnešu laikā** precizēt un iesniegt Studiju programmu studiju kursu aprakstus, kuros studiju vērtēšanas kritēriji ir konkrēti sasaistīti ar studiju kursā sasniedzamajiem rezultātiem, īpaši pievēršot uzmanību prakses aprakstam (lēmuma 10.4.3. apakšpunkts);

[11.7] **uzdot Augstskolai uzdevumu nodrošināt, ka studiju kursus psiholoģijas jomas profesionālo kompetenču apguvei pasniedz mācībspēki, kuri ir sertificēti psihologi un iekļauti Psihologu reģistrā, trīs mēnešu laikā iesniedzot** Kvalitātes komisijai precizēto mācībspēku sarakstu un Studiju programmu plānus, nodrošinot mācībspēku kvalifikācijas atbilstību docētājiem studiju kursiem (lēmuma 10.4.4. apakšpunkts);

[11.8] **uzdot Augstskolai uzdevumu trīs mēnešu laikā** precizēt un iesniegt Kvalitātes komisijai Studiju programmu diplomus un to pielikumus, nodrošinot, ka diplomā tiek lietots oficiālais Augstskolas nosaukums, kas reģistrēts Augstskolu reģistrā (bez norādes uz SIA) un diploma pielikuma 2.3. punktā ir ietverta atsauce par Augstskolai noteikto augstskolas tipu (lēmuma 10.4.5.6. apakšpunkts).

[11.9] **uzdot Augstskolai uzdevumu trīs mēnešu laikā iesniegt Kvalitātes komisijai Augstskolas Senāta lēmumu par Maģistra programmas nosaukuma maiņu** (lēmuma 10.5. apakšpunkts).

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 70. panta pirmajai un otrajai daļai, lēmums stājas spēkā termiņā, kas noteikts Paziņošanas likumā, atkarībā no lēmuma paziņošanas veida.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 79. panta pirmo daļu un MK noteikumu Nr. 795 8. punktu, lēmumu var apstrīdēt Apelācijas komisijā viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas, iesniedzot iesniegumu Centrā.

Komisijas priekšsēdētāja

(elektroniskais paraksts)

T. Volkova